

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

Eva Kozáková

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PACHATELÉ SEXUÁLNÍCH DELITKŮ

Autor práce: Eva Kozáková

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Eva Saunders, Dr.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Děkuji vedoucí bakalářské práce Doc. Mgr. Evě Saunders, Dr. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH	5
ÚVOD	8
1. ZÁKLADNÍ POJMY	8
2. SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ VE SPOLEČNOSTI.....	9
2.1. Z hlediska historicko-kulturního	9
2.1.1. Nejstarší zákoníky	10
2.1.2. Mojžíšské zákony	12
2.1.3. Šaría	13
2.1.4. Evropa.....	14
2.2.1. Z hlediska socio-kulturního.....	14
2.2.2.. Incest	15
2.2.3.. Sexuální zneužívání dětí	15
2.2.4. Homosexualita	15
2.2.5. Cizoložství	16
3. SEXUÁLNÍ DELIKT	16
3.1. Z hlediska kriminologického	17
3.2. Z hlediska právního	17
3.2.1. Trestní právo	17
3.2.2. Ústava	18
3.2.3. Občanský zákoník	19
3.2.4. Zákoník práce	19
4. OSOBA PACHATELE.....	19
5. POPISY JEDNOTLIVÝCH SEXUÁLNÍCH DEVIACÍ A FAKTORŮ	
PŘÍSPÍVAJÍCÍCH KE SPÁCHÁNÍ DELIKTU	20
5.1. Deviace v aktivitě	21
5.1.1. Voyerismus	21
5.1.2. Exhibicionismus	21
5.1.3. Frotérismus	22
5.1.4. Tušerství	23
5.1.5. Patologická sexuální agresivita	23
5.1.6. Komorbidita.....	25
5.1.7. Agresivní sadismus.....	25
5.1.8. Sadismus a masochismus	25
5.1.9. Kleptofilie	26

5.2. Deviace v objektu	26
5.2.1. Pedofile	26
5.2.2. Hebefilie a efebofilie	27
5.2.3 Incest	28
5.2.4. Fetišismus	28
5.2.5. Nekrofilie	29
5.2.6. Zoofilie	29
5.2.7. Pyrofilie.....	29
5.2.8. Kombinované a polymorfnní sexuální deviace.....	29
5.3. Faktory přispívající ke spáchání deliktu.....	30
6. POUŽITÍ KRIMINALISTICKÉ TECHNIKY, TAKTIKY A METODIKY PŘI PÁTRÁNÍ PO PACHATELÍCH SEXUÁLNÍCH DELIKTŮ	30
6.1. Kriminalistická technika	31
6.1.1. Portrétní identifikace	31
6.1.2. Daktyloskopie	32
6.1.3. Kriminalistická biologie	33
6.1.4. Odorologie	33
6.1.5. Kriminalistické zkoumání drog a léčiv	34
6.1.6. Trasologie	34
6.2. Kriminalistická taktika	34
6.2.1. Verze	35
6.2.2. Ohledání	36
6.2.3. Výslech.....	36
6.2.4. Konfrontace	36
6.2.5. Rekognice	37
6.2.6. Kriminalistický experiment	37
6.2.7. Rekonstrukce	37
6.3. Kriminalistická metodika	38
6.3.1. Typické způsoby páchaní sexuálních deliktů	38
6.3.2. Osoba pachatele	39
6.3.3. Osoba oběti	39
6.3.4. Zvláštnosti podnětu vyšetřování	39
6.3.5. Zvláštnosti počátečních úkonů	39
7. MOŽNOSTI LÉČBY DEVIANTNÍCH PACHATELŮ.....	40
7.1. Ústavní léčba	41

7.2. Ambulantní léčba	42
7.3. Psychoterapie	42
7.4. Biologická léčba	42
7.5. Sociální reintegrace	43
7.6. Detenční ústav	44
8. KAZUISTIKY.....	44
9. ZÁVĚR.....	47
10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	49
11. ABSTRAKT	51
12. ABSTRAKT	52
13. PŘÍLOHA	53

ÚVOD

Problematika sexuálních deliktů se promítá do společenského dění každý den. Toto odvětví kriminality je dnes velmi hojně medializováno a jsou to právě hromadné sdělovací prostředky, které utvářejí pohled společnosti na pachatele sexuálních deliktů a tuto problematiku jako celek. Téma bakalářské práce jsem si zvolila z důvodu, že dle mého názoru informace, předkládané společnosti, bývají mnohdy značně nepřesné a zjednodušené. Dalším důvodem bylo, že jsem v minulosti pracovala na psychiatrii a měla jsem možnost se s touto problematikou blíže seznámit.

Cílem práce je popsat problematiku sexuálních delikventů. Poukázat na fakt, že ne každý pachatel sexuálního deliktu trpí sexuální deviací, jak je chybně zakořeněno v myšlení společnosti. Práce hodnotí možnosti nápravy a léčby pachatelů sexuálních deliktů a jejich následný návrat do společnosti.

Aktuálnost tématu je dána celospolečenskou diskusí o této problematice ve spojení s otevřením prvního detenčního ústavu na území ČR.

1. ZÁKLADNÍ POJMY

Kriminologie – věda o kriminalitě, jejích pachatelích a obětech

Incest – pohlavní styk s blízkou, pokrevně příbuznou osobou

Parafilie – synonymum sexuální deviací

Voyerysmus – sexuální deviace u které je vzrušení dosahováno sledováním intimního počínání nic netušících anonymních objektů

Exhibicionismus – sexuální deviace u které je vzrušení dosahováno odhalováním genitálu před neznámými ženami či dívkami

Frotérismus – vzrušení je u této deviace dosahováno třením se o anonymní, neznámé ženské objekty v tlačenicích

Fušerství – spočívá v dosahování vzrušení doteky intimních míst anonymních ženských objektů

Sadismus – spočívá v dosahování vzrušení dominací, totální kontrolou objektu

Masochismus – u masochismu je vzrušení dosahováno totálním odevzdáním se partnerovi, vlastním ponížením či ponížením

Komorbdlita: psychickou komorbiditou rozumíme výskyt dvou a více psychických poruch u jednoho jedince.

Tento termín je také často vykládán jako společný výskyt dvou diagnostikovatelných psychických poruch spojených s užíváním drog či alkoholu.

Kleptofilie - jedinec je vzrušován krádežemi věcí lidí nebo potenciálních partnerů

Pedofilie – zaměření na objekty v prepubertálním věku

Fetišismus – erotické zaměření na neživé předměty nebo části těla, které zastupují normální sexuální objekt

Hebefilie – zaměření na dívky se znaky pohlavního dospívání

Ebofilie – zaměření na dospívající chlapce

Falogram – přístroj měřící objemové změny penisu při projekci vizuálních podnětů různého druhu. Poskytuje údaj o sexuální preferenci pacienta.

Pyrofilie – sexuální zaměření na oheň

Heterosexualita – sexuální zaměření na objekt opačného pohlaví

Homosexualita – sexuální zaměření na objekt stejného pohlaví

Bisexualita – sexuální zaměření bez preference mužského či ženského pohlaví

Nekrofilie – sexuální zaměření na mrtvá těla

Zoofilie – preference zvířat jako sexuálních objektů

Daktyloskopie – věda sloužící k identifikaci osob podle papilárních linií

Trasologie – zkoumá stopy nohou, obuvi, dopravních prostředků a stop dalších objektů.

Kastrace – chirurgický zákrok, při kterém dochází k vyjmutí varlat

2. SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ VE SPOLEČNOSTI

V přístupu k sexuálním deliktům a k tomu co je sexuálním deliktem můžeme sledovat značné rozdíly a to jak z hlediska socio-kulturního, tak z hlediska historicko-kulturního.

2.1. Z hlediska historicko - kulturního

Historii sexuálního deliktu lze spojovat s historií lidského společenství, jelikož sexualita je lidskou přirozeností. Sexuální pudy člověka byly od počátku dějin regulovány ať už zákony nebo náboženskými systémy. Dá se říci že to, jak společnost přistupovala a přistupuje k této problematice, je úzce provázáno s postavením ženy ve společnosti. Můžeme sledovat posun od dob, kdy znásilnění znamenalo pouze útok na majetek muže, k tomu, že útok na ženu je považován za trestný čin na rovnoprávnou bytost.

Podle Lewise¹ je pravděpodobné, že mezi první kriminální činy patřil incest. Příbuzenství bylo v prehistorických společnostech pouto nejsilnější a zákaz incestu téměř v každé pozemské společnosti má zřejmě původ v prehistorických dobách.

Jak uvádějí Weiss a Zvěřina² je morálka našeho kulturního okruhu ovlivněna především judeo-křesťanskými pojetím sexuality, které přineslo v této oblasti podstatnou restrikcí původně velmi volně pojatých norem. Naše postoje v této oblasti jsou jistě velmi výrazně konzervativnější než postoje starých Helénů či starých Slovanů, u nichž bylo v oblasti sexuálních projevů povoleno téměř vše co nenarušovalo práva ostatních.

Zásadní změnou bylo před čtyřmi tisíci lety (v souvislosti se vznikem monoteismu) v tomto smyslu nové pojetí sexuality jako záležitosti čistě účelové, zaměřené výhradně na rozmnožování.

2.1.1. Nejstarší zákoníky

Jak uvádí Lewis,³ nejstarší objevený zákoník je zákoník Ur-Nammu, zakladatele třetí dynastie v Uru, kolem roku 2050 př. n. l.. Nález samozřejmě podporuje domněnku, že psané zákony existovaly i před tímto datem. Odkaz na psaný zákon byl učiněn kolem roku 2400 př. n. l., kdy Ur-Engur, král Uru, prohlásil, že vykonává spravedlnost „dodržující boží zákony“. Urgakina, král města Lagash, učinil další odkaz na psaný zákon, když kolem roku 2350 př. n. l. nařídil shrnout všechna existující nařízení do jediného zákoníku. Přestože jeho psaný zákoník nalezený nebyl, došlo k nálezům dokumentu o právní reformě (je pravděpodobné, že Urgakinův zákoník byl podkladem pro pozdější mezopotamské zákony). V Urgakinově dokumentu o reformě se uvádí několik příkladů trestů, např. lupiči a cizoložné ženy se odsuzovali k ukamenování - k smrti kameny, na nichž byl jejich skutek napsaný. Soudí se, že důvodem pro tak tvrdý trest za ženské cizoložství byl fakt, že mohlo dojít k oslabení pokrevní linie. Je také pravděpodobné, že Sumerové praktikovali určitou formu uctívání předků, takže poškození pokrevní linie mohlo být chápáno jako svatokrádež.

Trest smrti pro cizoložné ženy se objevil i v zákoníku Chammurabiho, ve starých a hebrejských zákonech a dokonce i v klasickém Řecku.

Jak Lewis⁴ uvádí dále, po pádu třetí Urské dynastie v roce 2000 př. n. l. vznikla daleko za původními sumerskými hranicemi řada nových měst. Jedno z nich, Eshunna,

¹ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., s. 12, Svojk a Co., 2004, ISBN 80-7352-021-4

² WEISS, P, ZĚŘINA, J, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, Praha, 1. vyd., Portál, 2001, s.14 – 15, ISBN 80-7178-558-X

³ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., Svojk a Co., 2004, s. 15-16, ISBN 80-7352-021-4

⁴ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., Svojk a Co., 2004, s. 18-24, ISBN 80-7352-021-4

leželo 50 km severně od dnešního Bagdádu (není příliš známo, ale ví se, že babylonský král Chammurabi ho dobyl kolem roku 1720 př. n. l.).

V roce 1945 a 1949 byly nalezeny dvě destičky obsahující eshunnské zákony. Soudí se, že objevené tabulky jsou spíše „soukromou“ než „úřední“ kopii. Je možné, že byly majetkem soudních úředníků nebo se podle nich učili žáci psát. V části týkající se skutků a trestů uvádí zákon pět typů trestných činů:

- 1) krádež a loupež
- 2) únos
- 3) zabití a tělesné zranění
- 4) sexuální zločiny
- 5) škody způsobené zvířaty

Zákoník stanoví, že v případě cizoložství má být jeden z viníků popraven. Je však nemožné zjistit, má-li to být muž, či žena (akkadština nečiní rozdíl mezi mužskými a ženskými osobními zájmeny). Bude-li žena přistižena v mužském klíně, musí on nebo ona zemřít, nesmí žít. Vzhledem k jazykové nejednoznačnosti a vzhledem k předchozí i pozdějším trestům se zdá, že pokud by měl být popraven pouze jeden z provinilců, byla by to mnohem pravděpodobněji žena než muž.

Nejstarší zákoník, který se dochoval v úplnosti, je zákoník Chammurabiho, sepsaný akkadštinou v Babylonu kolem roku 1750 př. n. l.. Byl široce využíván a posloužil jako vzor pro řadu mezopotamských a evropských zákoníků.

Ve vyšších než otrockých společenských třídách se ženy v babylonské společnosti považovaly za občany druhé kategorie, měly však určitá zákonná práva a v určitých situacích je zákon upřednostňoval. Například žena byla chráněna proti manželskému zanedbávání. Pokud se zanedbávání prokázalo, bylo manželství anulované a manželka směla odejít i se svým věnem. Žena obviněná vlastním manželem za cizoložství nemohla být odsouzená bez důkazů:

- 1) Jestliže muž obviní svou manželku, ale ona s jiným mužem přistižená nebyla, musí (ona) přísahat a potom se smí vrátit do svého domu.
- 2) Přesto byla práva žen daleko menší než práva mužů. Ženy byly chráněny proti nepodloženému obvinění z nevěry od svých manželů, ale pokud takové obvinění vynesla jiná osoba, byla žena nucená na důkaz své nevinnosti podstoupit útrpnou zkoušku či Boží soud.
- 3) Pokud na manželku muže jiný člověk „ukázal“ prstem, ale ona nebyla přistižená spící s jiným mužem, musí kvůli svému manželu skočit do řeky.

Ženy podezřelé z cizoložství musely skočit do Eufratu. Pokud byly nevinné, měla je řeka bezpečně vyvrhnout na druhém břehu. Provinilou ženu proud odnesl a ona utonula.

Zákon proti znásilnění není až tak osvícený, jak by vzhledem k postavení ženy mohl být. Například je uvedeno: „Pokud muž znásilní ženu, která je zasnoubená jinému muži a která dosud muže nepoznala a dosud žije v otcově domě, a je přistižen, že s ní spí, bude muž usmrčen, ale žena je nevinná“. Toto je zcela specifický zákon. Nechrání před znásilněním veškeré dívky a ženy, ale pouze dívky zaslíbené k manželství, které jsou subjektem právního kontraktu, spojené s finanční transakcí.

Zde se opět setkáváme s provázaností postavení ženy ve společnosti a pohledem na sexuální delikt. Není zde chráněna žena, ale majetek jejího otce, který ona podle tehdejších zákonů představuje.

V Lewisově⁵ knize se dočteme, že trest smrti se uděloval za celou řadu kriminálních skutků:

- 1) cizoložství
- 2) bigamie
- 3) znásilnění zasnoubené dívky nebo špatné chování manželky
- 4) incest s vlastní matkou

Starověké Řecko bylo roztroušeno na mnoho států. Každý z městských států přistupoval k sexuálním deliktům odlišně. Např. Epocha⁶ uvádí, že zatímco v Aténách jakmile muž svede vdanou paní, je pokládán za zloděje a platí pro něj trest smrti, jelikož se dopustil krádeže majetku druhého. Zda k vykonání poprav nakonec dojde, záleží vždy na podvedeném manželovi. Ten si může na milenci své ženy vymínit zaplacení pokuty. Nevěrnou ženu však musí zapudit vždy, jinak by klesl v očích společnosti. Naproti tomu ve Spartě zaujímají k nevěře poměrně liberálnější postoj. Sparťané umožňují svým manželkám větší volnost, zvláště v dobách svého dlouhého pobytu na válečném tažení. Když se zákonodárství počátkem roku 800 př.n.l. chopil Lykurgos, hlavním úkolem ženy se stalo rodit válečnický a tím podporovat rozvoj mocného státu.

2.1.2. Mojžíšské zákony

Lewis⁷ uvádí, že Mojžíšské zákony definují 36 hrdelních trestných činů, včetně sexuálních deliktů. Bible uvádí tři způsoby poprav:

⁵ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., Svojk & Co., 2004, ., s. 26-27, ISBN 80-7352-021-4

⁶ EPOCHÁ, RF HOBBY s.r.o., Praha, 02/2008, ISSN 1214-9519

⁷ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., Svojk & Co., 2004, ., s. 35 ISBN 80-7352-021-4

- 1) ukamenování,
- 2) upálení
- 3) dekapitace

Ukamenování bylo nejobvyklejší a ukládalo se většinou za delikty proti blahobytu a komunity včetně deliktů sexuálních.

Upálení bylo trestem za devět kategorií incestu a za jednu kategorii cizoložství – za sex s vdanou dcerou duchovního. Metoda upálení se v postbiblických časech prováděla „humánním“ způsobem. Odsouzenec byl škracen provazem, jehož každý konec drželi dva svědci. Provaz byl obalený měkkým materiálem, aby odsouzenec netrpěl dodatečnou bolestí – poškrábáním krku. Jakmile odsouzenec otevřel ústa, nalili mu do hrdla roztavené olovo, které mu spálilo vnitřní orgány.

2.1.3. Šaría

Další významnou historickou kulturou jsou podle Lewise⁸ muslimské státy, které klasifikují zločiny podle typu trestu, jaký se za ně ukládá:

- 1) takové, za něž jsou tresty specifikované
- 2) takové, za něž jsou tresty podle uvážení soudce
- 3) takové, které si zaslouží akt odplaty provedený rodinou oběti nebo krevní peníz, placený zločincem nebo jeho rodinou
- 4) činy proti politice státu, které si zaslouží administrativní tresty.
- 5) činy, které lze napravit aktem osobního pokání.

Specifikované tresty jsou v koránu pevně stanovené za zločiny cizoložství - nemanželského pohlavního styku (zina). Zina se vztahuje na pohlavní styk s osobou, která není vaším legálním partnerem, nebo konkubínou, je tedy například blízkou příbuznou, nebo prostitutkou, dívkou před pubertou nebo pátou manželkou, máte-li čtyři manželky žijící. Cizoložství není právní podklad pro rozvod, ale považuje se za zločin proti bohu. Trestem za zina je pro odsouzenou svobodnou osobu smrt ukamenováním. Pro všechny ostatní je trestem 100 ran bičem, pro otroka 50 ran. Tyto tresty nejsou uvedené v koránu, zavedli je až první kalifové.

Kvůli těžkým trestům se striktně vyžaduje i dokazování. obvinění muselo být vzneseno v měsíci, kdy byl zločin spáchaný. Namísto obvyklých dvou svědků museli být čtyři a museli to být muži. Někteří právníci dokonce zvažovali, že pro svědky by bylo záslužnější nesvědčit a nechat zločince, ať svůj skutek odčiní před bohem. Svědkové byli

⁸ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., Svojk & Co., 2004, ., s. 40-50 ISBN 80-7352-021-4

ještě omezování praktickou úvahou, že pokud bude obvinění odmítnuto, třeba z technických důvodů, stanou se subjektem trestu za falešné obvinění z cizoložství.

Model pro obnovu práva šaría a pro jeho opětovné zavádění v islámském světě poskytla islámská revoluce v nearabském Íránu v roce 1979. Ve většině islámských států právo šaría vždy existovalo jako morální a spirituální vodítko, ale ve 20. a na počátku 21. století jej některé státy zavedly jako zákonnou normu. Patří sem Saúdská Arábie, státy v Zálivu, Írán, Irák, Pákistán a Jemen. Částečně platí v Nigérii a v Súdánu a mohutné hnutí za zavedení práva šaría probíhá v Bangladéši a v Indonésii.

Právo šaría přetrvává v poměrně nezměněné podobě do dnešní doby. I když v řadě islámských zemí lze pozorovat liberálnější přístup, v odlehlejších částech států stále fungují vesnické soudy, které neuznávají odvolání a okamžitě vykonávají rozsudky.

2.1.4. Evropa

V Evropě se využívala celá řada trestů za sexuální delikty. Ženy byly stejně jako muži bičovány a to jak uvádí Lewis⁹ především za cizoložství. Dalším trestem pro cizoložnice je tzv. veřejná ostuda. Provinilá žena musí na krku nosit šarlatově zbarvené písmeno a tím být vystavena veřejné potupě. Zajímavostí je, že trest veřejného zostuzení byl znovu zaveden i v 21. století v USA ve státě Texas. Podmínečně odsouzené osoby musejí uvádět svůj skutek ve známost „jakýmkoli způsobem, který bude soudce požadovat“. Od té doby se už vyneslo více než 300 rozsudků „veřejného oznámení“. Mezi nimi i muž, který bil svou ženu, se musel omlouvat na schodech městské radnice.

Dalším trestem pro cizoložnice používaným mezi 13. až 18. stoletím je poprava setnutím nebo upálením. Bezesporně nejznámějším případem je poprava manželky anglického krále Jindřicha VIII. Anny Boleynové, ta byla odsouzena za cizoložství a na rozdíl od prostých žen, které byly popravovány sekerou, ona požívala výsady královen a byla sřata mečem.

Jak píše Weiss a Zvěřina,¹⁰ v novější době vliv církví na sexuální chování v rozvinutých zemích postupně slábl, a to především s nástupem průmyslové revoluce. Ta s sebou přinesla změny tradičního způsobu života, koncentraci obyvatelstva v průmyslových centrech a rozpad tradičních hodnot patriarchální rodiny agrární éry.

⁹ LEWIS, L, *Historie Trestu*, Praha, 1. české vyd., Svojk & Co., 2004, s. 99-110, ISBN 80-7352-021-4

¹⁰ WEISS, P, ZĚŘINA, J, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, Praha, 1. vyd., Portál, 2001, s.15, ISBN 80-7178-558-X

2.2.1. Sexuální chování ve společnosti z hlediska socio-kulturního

Sexuální morálka není univerzální. Co je u nás trestné, může být v jiné kultuře zcela přirozené. Lidská společnost se vyvíjela odlišně a během svého vývoje si vytvořila své vlastní pojetí sexuální morálky. Proto je důležité znát normy jiných kultur a jejich přístup k sexuálnímu chování, jelikož ne vždy je správné pouze to co je nám známé a poznání jiného přístupu nám otvírá dveře k větší toleranci a pochopení. Na druhé straně je však důležité aby také příslušníci jiných kultur respektovali přístup náš a na našem území dodržovali zákony České Republiky.

2.2.2. Incest

Jak uvádí Weiss a Zvěřina,¹¹ u některých tichomořských kmenů se kupříkladu setkáváme se zcela odlišným pojetím incestu, kdy se za incestní chování považuje styk potomka s bratrem matky, ne však už s vlastním otcem.

V naší republice je za incest považován pohlavní styk s osobou v přímém příbuzenském poměru.

2.2.3. Sexuální zneužívání dětí

Další rozdíl lze nalézt v odlišném přístupu k sexu s dětmi. Zatímco u nás je sex s osobou mladší patnácti let trestný, existuje řada kultur, kde je sex s dětmi považován za zcela normální. Weiss a Zvěřina¹² uvádí, že u kmene Laptšů je naprosto obvyklý styk dospělých s dívkami od šesti let věku, a to bez jakýchkoliv negativních následků pro jejich psychosexuální vývoj. Zde je zásadní rozdíl oproti našim kulturním zvyklostem a dogmatům. Sex s malým dítětem je považován za zcela nepřijatelný a lze předpokládat, že pohlavní akt bude mít na jeho pozdějším psychosexuální vývoj značný deformační vliv.

U některých polynéských národů je rituální polykání semene dospívajícími chlapci při felaci dospělých bojovníků znakem posilování maskulity, zatímco v našich podmínkách je receptivní sexuální chování spojeno spíše s feminitou.

2.2.4. Homosexualita

Další rozdílnou oblastí sexuality je homosexualita. V našich podmínkách můžeme sledovat značný posun v postoji společnosti jako celku k homosexuální menšině. Dřívější křesťanská dogmata promítající se i do zákonodárství a medicíny jsou v celkové míře na ústupu a proto na území České Republiky můžeme mluvit o přijetí a respektování

¹¹ WEISS, P, ZĚŘINA, J, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, Praha, 1. vyd., Portál, 2001, s.14, ISBN 80-7178-558-X

¹² WEISS, P, ZĚŘINA, J, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, Praha, 1. vyd., Portál, 2001, s.15, ISBN 80-7178-558-X

homosexuálů. Rozdílný postoj k této problematice zaujímají USA. Jsou stále podle Weisse a Zvěřiny¹³, ovlivněny pojetím sexuální morálky formulované Tomášem Akvinským ve 13. století, podle něhož je styk možný pouze za splnění tří podmínek:

- 1) pokud je proveden správným způsobem (vaginální soulož)
- 2) se správným partnerem (tedy s manželem či manželkou)
- 3) za správným účelem (plození dětí)

V důsledku těchto vžitých pravidel je ve 23 státech USA stále trestný homosexuální styk mezi muži a v některých státech je za trestné považována jiná forma soulože než v misionářské poloze, tedy tváří v tvář, což je opět značný rozdíl od naší kultury.

2.2.5. Cizoložství

Zcela výjimečné postavení zaujímá v souboru sexuálních deliktů cizoložství, které bylo v minulosti mnohdy krutě trestáno. V dnešní době je na území České republiky cizoložství beztrestné, stále však je ve společnosti zakořeněn odpor k nevěře a toto chování je velice často společností odsouzeno. Jak uvádí Kučerová¹⁴, jediným státem, který na evropském kontinentu podle svého právního řádu stále pokládá nevěru za zločin, je v současné době Turecko. Je ale řada zemí, které nevěru ze svého právního řádu vyřadily teprve nedávno. V Rakousku byla nevěra trestná až do roku 1997. Švýcarsko ji vyřadilo ze svého práva v roce 1990. Naproti tomu již tradičně liberální Holandsko zrušilo trestání nevěry již v roce 1896.

Cizoložství ve svém právním řádu zahrnují také některé státy USA, např. Pensylvánie odsuzuje nevěrné až na dva roky ve vězení nebo osmnáctiměsíčnímu pobytu v ústavech pro duševně choré. Oproti tomu v Marylandu se nevěra trestá pouze pokutou 10 USD. Zcela radikální postoj k nevěře zaujímá Írán, který ve svém právní řádu definuje nevěru jako pohlavní spojení muže a ženy a to i análním způsobem, podle článku 83 zdejšího trestního zákoníku se nevěra trestá ukamenováním. Žena je zahrabána po krk do země a poté kamenována. Zákon stanoví i velikost kamenů, ty nesmí být moc velké, aby ji neusmrtily hned, ani moc malé, aby jejich úder necítila. Případy ukamenování byly v posledních letech zaznamenány v Afganistanu, Nigérii, Pákistánu, Súdánu, Saudské Arábii a Spojených Arabských emirátech. Odhaduje se, že v Íránu je ročně ukamenováno kolem 200 žen, ty které mají štěstí, jsou pouze zbičovány.

¹³ WEISS, P, ZĚŘINA, J, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, Praha, 1. vyd., Portál, 2001, s.15, ISBN 80-7178-558-X

¹⁴ EPOCHA, RF HOBBY s.r.o., Praha, 02/2008, ISSN 1214-9519

3. SEXUÁLNÍ DELIKT

Na sexuální delikt lze pohlížet z mnoha různých pohledů. Kriminalista vidí sexuální delikt jinak než právník, právník vidí sexuální delikt jinak než filozof. Správné vymezení sexuálního deliktu lze vystihnout pouze znalostí všech pohledů a zároveň respektováním jejich odlišností.

3.1. Sexuální delikt z hlediska kriminologického

Z kriminologického hlediska Zapletal a Novotný¹⁵ definují sexuální delikt jako jednání, jehož podstatou je ukájení sexuálního pudu formami, které společnost netoleruje. Kriminalizováno je jak překročení okruhu dovolených sexuálních partnerů, tak dovolených sexuálních jednání.

Skutkové podstaty sexuálních deliktů jsou zařazeny především ve 2. oddílu hlavy VIII. zvláštní části trestního zákona - trestné činy proti lidské důstojnosti. Do této skupiny patří: 1) znásilnění

- 2) pohlavní zneužívání
- 3) soulož mezi příbuznými

Povahu sexuálního trestného činu mohou mít však i některé případy trestného činu vydírání, trestného činu útisku a trestného činu výtržnictví. Z hlediska kriminologického lze za sexuální delikt označit i týrání zvířat, pokud má motiv sexuální.

3.2. Sexuální delikt z hlediska právního

Na rozdíl od kriminologického, právní hledisko je pevně dané a zakotvené v zákoně.

3.2.1. Trestní právo

Zákon¹⁶ číslo 140 z roku 1961 sbírky definuje sexuální delikt především v hlavě VIII., oddílu druhém: Trestné činy proti lidské důstojnosti.

§ 241 Znásilnění – kdo násilím nebo pohrůzkou násilím donutí jiného k souloži nebo k jinému obdobnému pohlavnímu styku nebo kdo k takovému činu zneužije bezbrannosti jiného, bude potrestán odnětí svobody na dva až osm let

¹⁵ ZAPLETAL, J, NOVOTNÝ, O, *Kriminologie*, 2. vyd., Praha: ASPI Publishing, s.r.o., 2004, s. 303- 304, ISBN 80-7357-026-2

¹⁶ *Trestní zákon, trestní řád, přestupky*, Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-994-8

§ 242 Pohlavní zneužití - kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let nebo kdo takové osoby jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán na jeden rok až osm let

§ 243 Kdo zneužije závislosti osoby mladší než osmnáct let nebo osoby svěřené jeho doзору, přiměje ji k mimomanželské souloži, nebo kdo takové osoby, zneužije její závislosti, jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta

§ 245 Soulož mezi příbuznými – kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta

3.2.2. Ústava ČR

Ústava České Republiky¹⁷ zákon číslo 1 z roku 1993 sbírky už v preambuli uvádí, že náš stát je založen na úctě k lidským právům a zásadách občanského soužití. V článku 2. je uvedeno, že právo reguluje a vytváří meze, v nichž je dovoleno vše, co není zákonem zakázáno.

Těmito dvěma částmi Ústava přímo vytváří rámec pro upřesnění sexuálního deliktu v trestním právu a tím poskytuje ochranu proti pachatelům sexuálních deliktů.

Listina základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod¹⁸ v hlavě I. zaručuje svobodu a rovnost lidí v důstojnosti i v právech a nezadatelnost, nezcižitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod. Tato práva jsou zaručena všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.

V hlavě II jsou uvedena základní lidská práva a svobody. Pro problematiku sexuálních deliktů má význam především:

- a) Subjektivita – podle článku 5 „Každý je způsobilý mít práva a povinnosti“
- b) Právo na život - podle článku 6 odstavce 1 „Každý má právo na život, život je hoden ochrany již před narozením“. Tento článek poskytuje ochranu základnímu lidskému právu, které někdy bývá při páchání sexuální deliktu dotčeno.

¹⁷ ZELENKA, P, *Vybrané kapitoly z ústavního práva*, 2. vyd., Praha: Armex Publishing s.r.o., 2000, s. 34, ISBN 80-86244-09-1

¹⁸ ZELENKA, P, *Vybrané kapitoly z ústavního práva*, 2. vyd., Praha: Armex Publishing s.r.o., 2000, s. 51-55, ISBN 80-86244-09-1

c) Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí - pro problematiku sexuálních deliktů je důležitý článek 7, který chrání před zásahy v soukromé sféře (např. zneužití dítěte, znásilnění, atd.)

d) Ochrana lidské důstojnosti – článek 10 vyhláší právo každého na zachování jeho lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a ochrany jejího jména s tím, že má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Ochrana lidské důstojnosti poskytuje například ochranu při znásilnění.

3.2.3. Občanský zákoník

Šíma¹⁹ uvádí, že subjektivním právům je poskytována ochrana v předpisech různých právních odvětví, zejména v právu trestním a správním, ovšem i v právu občanském. Občanskoprávní ochrana spočívá ve vynutitelnosti toho, aby hrozící ohrožení práva bylo odvráceno (prevence), aby byla splněna povinnost vyplývající ze zákona, byla nahrazena způsobená škoda (reparace), popř. aby v případě majetkové újmy bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

3.2.4. Zákoník práce

Sexuální²⁰ obtěžování zákoník práce vymežil a zakázal už od 1. 1. 2001. V roce 2004 byla do zákoníku práce zapracována definice sexuálního obtěžování.

- Novela zákoníku práce, která nabyla účinnosti 1. března 2004 přesněji definuje pojmy přímá diskriminace, nepřímá diskriminace, obtěžování a sexuální obtěžování
 - a podporuje tím právní jistotu a snadnější vymahatelnost práva
 - zpřesňuje vymezení výjimek ze zásady rovného zacházení
 - považuje podněcování, navádění nebo vyvolávání nátlaku směřujícího k diskriminaci za diskriminaci;
 - ukládá zaměstnavateli povinnost informovat zaměstnance o opatřeních zaměstnavatele směřujících k zajištění rovného zacházení a k zamezení diskriminace

4. OSOBA PACHATELE

¹⁹ ŠÍMA, A, *Občanské právo hmotné*, 1. vyd., Praha: Armex Publishing s.r.o., 2002, s. 15, ISBN 80-86244-27-x

²⁰ Informační studie, Sexuální obtěžování na pracovišti v České republice [online], [cit. 25.1.2009]. Dostupný na :

WWW:<http://st.vse.cz/~XDU104/informacni_studie.doc

Pro další postup je důležité rozlišit, zda se jedná o pachatele deviantního či nikoliv.

Jak uvádí Weiss²¹, významným zjištěním je, že sexuální deviace a sexuálně delikventní chování spolu nemusejí nijak souviset. Nejčastěji sexuálně motivovaný delikt (znásilnění) páchají většinou muži bez přítomnosti sexuální deviace. Také velkou část sexuálních deliktů typu pohlavního zneužití páchají lidé nedevidantní. Zastoupení deviantních jedinců mezi pachateli sexuálních deliktů se při tom podle různých autorů výrazně liší – od několika málo procent až k číslům, která svědčí o tendenci vidět defektní sexuální vývoj téměř u všech pachatelů. Sexuálně deviantně se mohou chovat v určitých situacích asi i lidé sexuálně normální a naopak.

Jak uvádí MUDr. Šupina²², velké množství sexuálních deviantů se během svého života nedopustí sexuálního deliktu a spokojí se pouze s představami či náhradními způsoby uspokojení (masturbace). MUDr. Šupina dále uvádí, že sexuální deviant, který se dopustí spáchání deliktu, je zpravidla zároveň psychopatickou osobností.

Jak uvádějí Konrád a Porada²³, pachatelé sexuálních trestných činů jsou zastoupeni prakticky ve všech věkových skupinách. Násilné delikty však spadají převážně na vrub psychopatických mladých mužů, u kterých se agresivita prolíná s citovou chladností a nezdrženlivostí. Sexuálně agresivní chování mladistvých vyplývá zejména z toho, že příchodem puberty se pohlavní touha stává imperativní a zintenzivňuje se citlivost na psychosexuální stimuly. Přitom tato agresivita často spočívá v překotném přístupu k objektu ženského pohlaví. Mladiství, kteří se dopustili sexuálně agresivního chování, se rekrutovali převážně z neúplných rodin a jedna třetina z nich projevovala poruchy sociální adaptability již ve školních letech. U pachatelů sexuálních trestných činů nelze pominout abnormální, někdy až patologickou sexuální preferenci a motivaci, jakož i chorobně duševní stavy. Přesto však mezi pachateli sexuálních trestných činů nepřevažují sexuální devianti.

Důležitým se jeví poznatek, že pachatelé sexuálních trestných činů mívají často sklon k páchání kriminality i jiného druhu, takže jsou často kriminálními recidivisty. Tuto teorii dokládá i rozhovor s pachatelem²⁴ znásilnění umístěným psychiatrické léčebně Dobřany, který je zároveň pachatelem ozbrojeného přepadení, krádeží atd.

5. POPISY JEDNOTLIVÝCH SEXUÁLNÍCH DEVIACÍ A FAKTORŮ

²¹ WEISS, P, *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha: Portál, s.r.o. Praha, 2002, s. 211, ISBN 80-7178-634-9

²² Rozhovor se zastupujícím primářem MUDr. Vladimírem Šupinou

²³ KONRÁD, Z, PORADA, V, *Metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů*, Praha, Armex Publishing s.r.o., s 25

²⁴ Rozhovor s anonymním pacientem Psychiatrické léčebny Dobřany

PŘISPÍVAJÍCÍCH KE SPÁCHÁNÍ DELIKTU

Sexuální deviace lze rozdělit do dvou kategorií a to na deviace v objektu (deviatio in objekto) a deviace v aktivitě (deviatio in modo). Kromě tohoto základního rozdělení pak rozeznáváme ještě deviace kombinované či polymorfní u nichž se vyskytuje současně více druhů sexuálních deviací.

5.1. Deviace v aktivitě

Jak uvádí Weiss²⁵, deviace v aktivitě jsou charakterizovány jako poruchy ve způsobu dosahování sexuálního vzrušení a uspokojení. Mezi jejich hlavní představitele lze zařadit voyeurismus, exhibicionismus, frotérismus, tušérství, patologickou sexuální agresivitu, agresivní sadismus, sadomasochismus a jiné podobné poruchy (erotografomanií, skatofilii atd.).

5.1.1. Voyeurismus

Jak uvádí Weiss,²⁶ vzrušení je u této deviace dosahováno sledováním intimního počínání nic netušících anonymních objektů (svlékajících se či masturbujících žen, souložících párů), spojených většinou s masturbací. Nejčastějším vysvětlením pro voyeuristické chování je předpoklad, že jde o sexuální stimulaci bez hrozby sexuálního kontaktu či odmítnutí. Někdy si vybírají určitá povolání (např. umývání oken) či koníčky, které jim poskytují zvýšenou příležitost k realizaci deviantních potřeb a současně i možnou racionalizaci chování při eventuálním přichycení. Voyeurismus bývá spojen i s projevy frotérství a tušérství a dalšími deviacemi např. urofilii. Je proto důležité důkladné klinické vyšetření, které může odhalit podstatně nebezpečnější sexuální preference. Pokud je například deviant přistižen při voyeuristických aktivitách v blízkosti školky, je velmi pravděpodobné, že jeho další deviací je pedofilie. Pro některé voyery je deviantní aktivita exkluzivním způsobem uspokojování sexuálního vzrušení. U jiných se pak mohou deviantní potřeby objevit pouze epizodicky, např. v situacích psychického stresu, manželských konfliktů, dlouhodobé sexuální deprivace

Do konfliktu se zákonem se většinou voyeuři nedostávají, jejich aktivity zůstávají zpravidla neodhalené, někdy jsou v případě přichycení stíháni za narušování domovní svobody nebo za krádež drobností, které si ojediněle mohou z místa činu jako připomínku zážitku odnést.

²⁵ WEISS, P. *Sexuální deviace*, Praha, 1. vyd., 2002, Portál, s.r.o., s. 33, ISBN 80-7178-634-9

²⁶ WEISS, P. *Sexuální deviace*, Praha, 1. vyd., 2002, Portál, s.r.o., s. 34 – 35, ISBN 80-7178-634-9

5.1.2. Exhibicionismus

Exhibicionista dosahuje vzrušení odhalováním genitálu před neznámými ženami či dívkami. Odhalení může být spojeno s erekcí a masturbací, nejedná se však o pravidlo.

Jak uvedl MUDr. Fait i MUDr. Šupina exhibicionismus patří k nejčastěji se vyskytujícím sexuálními deviacím. Je silně nutkavého charakteru, má proto i vysokou specifickou recidivitu.

Dodnes mnoho psychiatrů uvádí, že exhibicionisté chtějí u své oběti vyvolat strach či stud, více než 50 % exhibicionistů, jak zjišťují Freund²⁷ a spol., očekává potenciální sexuální ujištění ze strany objektu jako preferovanou reakci. Podle uvedených autorů více než dvě třetiny jejich souboru exhibicionistů přitom subjektivně vnímaly expozice jako pozvání k souloži nebo jako její náhražku.

Kolářský a Madlafousek²⁸, kteří považují exhibicionismus za poruchu úvodních fází sexuální interakce, zdůrazňují skutečnost, že exhibicionisté se při výběru objektu své exhibice vyhýbají svým vlastním sexuálními partnerkám a současně se při exhibici vyhýbají i vstřícné erotické komunikaci oběti. Exhibicionista se tedy v době exhibice erotickým podmětům v úvodních fázích vyhýbá, ačkoli ho jindy pohlavně vzrušují. Antierotické emoce ženy (strach, hněv), jež někdy exhibice vyvolává, ho přitom nevzrušují.

K expozici genitálu exhibicionisté obvykle vyhledávají osamělá místa (parky, průchody...), někdy však i přes reálné nebezpečí dopadení exhibují např. z okna svého bydliště či z auta. Většina exhibic probíhá za denního světla.

Z hlediska psychopatologického je exhibicionismus kromě epilepsie nejčastěji spojován s neúrozami, psychozami, mentálním defektem s poruchami osobnosti.

Exhibicionistické chování se může objevit i u homosexuálů. Expozice genitálu před cizími muži má však většinou spíše charakter nabídky k anonymnímu sexuálnímu styku s náhodným partnerem.

Jak píše Weiss²⁹ Byly popsány případy pravého exhibicionismu i u žen (tedy případy žen, které pociťovaly sexuální vzrušení a uspokojení při anonymním odhalování nader a genitálu před cizími muži), nicméně u většiny těchto žen jde o charakter přitahování pozornosti. Odhalení u žen se trestně projednává velmi vzácně, na rozdíl od ženských objektů mužského exhibicionismu budou pachatelky těchto činů jejich mužskými objekty oznamovány policii asi jen výjimečně.

²⁷ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 38, ISBN 80-7178-634-9

²⁸ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 38, ISBN 80-7178-634-9

²⁹ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 43, ISBN 80-7178-634-9

5.1.3. Frotérismus

U frotérismu je vzrušení dosahováno třením se o neznámé ženské objekty v tlačenicích (fronty, tramvaje). Muži trpící touto poruchou předstírají, že se těla ženy dotýkají svým erigovaným penisem náhodou a neúmyslně, nicméně tato činnost jim přináší vzrušení a nezřídka končí i ejakulací na šaty dotyčných objektů. Do střetu se zákonem se dostávají zřídka, protože většina žen nerada riskuje veřejnou scénou upozorněním na pachatele a raději v těchto případech vystoupí z tramvaje nebo se snaží odsunout na jiné místo. Někdy si ženy uvědomí, že se staly objektem frotéra až dodatečně, když zjistí znečištění oděvu spermatem. I frotérské aktivity jsou charakterizovány obvykle vysokou nutkavostí. Svědčí o tom například zjištění Abela³⁰ a spol., kteří u svého souboru 62 vyšetřovaných dospělých deviantů s primární diagnózou frotérismu zjistili v průměru na jednoho pacienta 849,5 frotérského aktu. Podle některých autorů i u frotérismu jsou jiné deviantní aktivity či preference časté. Abel a spol. vyšetřili 561 netrestaných deviantů žádajících o dobrovolnou léčbu a pouze u 21% z nich diagnostikovali výlučné frotérské aktivity.

5.1.4. Tušerství

Fušera můžeme popsat jako člověka dosahujícího vzrušení doteky intimních míst anonymních ženských objektů. Tento deviant obvykle jakoby náhodou sáhne v parku či v dopravním prostředku na ňadro, hýždě či genitál kolemjdoucí neznámé ženy. Někdy při tom realizuje své doteky zezadu. Fušerství chování řadíme ke kontaktnímu deviantnímu chování, kde pachatel svým počínáním narušuje ne už pouze psychické, ale i fyzické teritorium svých eroticky nevytvořených objektů bez jejich souhlasu. Lze je proto hodnotit jako mírnější formu přímé sexuální agrese. Frotéři ani tušerští přitom nenavazují se svými objekty žádný bližší kontakt.

5.1.5. Patologická sexuální agresivita

Sexuálního vzrušení a uspokojení je patologické sexuální agresivity dosahováno překonáváním odporu napadené anonymní ženy a minimalizací její kooperace. Diagnóza patologická sexuální agresivita je v uvedené definici specifická pro českou sexologickou školu, která podle Zvěřiny a Pondělíčkové³¹ rozlišuje u sexuálních agresorů dva typy: pravé sadisty (s evidentní preferencí sadistických témat) a patologické sexuální agresory,

³⁰ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 46, ISBN 80-7178-634-9

³¹ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 46 - 47, ISBN 80-7178-634-9

tedy jedince, kteří při deliktu nesměřují ke koitu, nebo ty, kteří jsou vysoce specificky repetitivní (vysoká specifická repetitivnost, sklon k opakování sexuálního násilí stejného charakteru, je pak pravděpodobně nejcharakterističtějším rysem deviantních pachatelů sexuálních agresí).

U patologické sexuální agresivity při tom není zřejmá žádná sadistická vložka v pravém slova smyslu (pachatelé obět netrýzní a neprodlužují její utrpení).

Tato deviace přesto patří k vůbec nejnebezpečnějším deviacím. Z hlediska intruzivity chování devianta vůči obětem (tedy z hlediska intenzity průniku do jejich intimní duševní či fyzické sféry) je, a to zvláště ve své nejbezpečnější formě (tedy v agresivním sadismu), na konci řady voyeurismus- exhibicionismus- frotérství-tušérství.

Chování deviantního sexuálního agresora má mnohé rysy chování predátorského- svou obět často po vyhlédnutí vskrytu pronásleduje, přepadá ji pak ze zálohy na opuštěném místě či na místě, které žena nemůže opustit (např. ve výtahu), povalí ji na zem, eventuálně použije zbraň a vyhrožuje jí poraněním či zabitím. Někdy může od objektu vyžadovat vaginální či anální soulož, jindy orální dráždění či masturbaci. Jeho jednání většinou nepředchází žádný pokus o verbální či jiný bližší kontakt.

Podle Finkelhorovy³² koncepce sexuální agrese, která spojuje vnitřní i vnější podmínky sexuálního deliktu, se sexuálně násilné chování může projevit pouze za předpokladu splnění pěti podmínek:

- 1.násilí musí být emocionálně kongruentní s představami či s hodnotovým systémem pachatele
- 2.sexuální vzrušení může být vyvoláno specifickými podněty (nesouhlasem a odporem oběti)
- 3.existují překážky, které znemožňují přístup k souhlasícímu sexuálnímu partnerovi
- 4.existují situační faktory („releasers“) jež umožňují chování, které je obvykle inhibováno
- 5.musí být překonány ty okolní faktory, které znemožňují realizaci deliktu (např.odpor oběti)

Velmi časté je spojení sexuální agrese s vlivem alkoholu a s delikty nesexuálního charakteru v anamnéze pachatelů. Abúzus alkoholu je nacházen až u 70% sexuálních agresorů.

³² WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 48, ISBN 80-7178-634-9

Toto podporuje i rozhovor učiněný s pacientem Psychiatrické léčebny Dobřany, který se dopustil dvou znásilnění a vždy při spáchání deliktu byl pod vlivem alkoholu.

5.1.6. Komorbidita

Psychopatologické nálezy jen u malé části sexuálních agresorů svědčí o vážnějším duševním onemocnění. Nejčastěji je u nich diagnostikována porucha osobnosti, a to především i rysy nezdrželivosti, explozivity, agresivity či sociální maladaptace.

Jak uvádí Zvěřina a Pondělíčková³³ častý je i typ schizoidního jedince s agresivními tendencemi, inhibovaného a hostilního ve vztahu k ženám.

5.1.7. Agresivní sadismus

Sexuální agresory lze popsat jako jedince, kteří se dopouštějí vůči ženám sexuálně ofenzivního chování, při čemž se oběti v nejširším slova smyslu dotýkají (jakkoli, kdekoli, čímkoli). Kolářský a Madlafousek³⁴ rozlišují tři kategorie deviantních sexuálních agresorů:

1. ti, kteří směřují k osahávání klínu oběti
2. ti, kteří usilují o genitální spojení
3. ti, kteří usilují o znehybnění oběti

K patologickým sexuálním agresorům v nejširším slova smyslu tedy můžeme zařadit i v některých aspektech specifickou kategorii deviantů, tzv. Agresivní sadisty (někdy útočný či predátorský sadista), tedy devianty, kteří pro dosažení vzrušení potřebují objekt svého zájmu před stykem během něho či místo styku učinit nehybným. Do stejné kategorie patří většina sexuálních vrahů. Pro tyto devianty je především možnost s oběťmi libovolně manipulovat. Někteří z nich po činu poškozují genitál oběti, uřezávají části jejich těla. Později s nimi masturbují či je pojídají (nekrofilní sadismus).

5.1.8. Sadismus a masochismus

U sadismu je vzrušení dosahováno dominancí, totální kontrolou objektu. Sadista je vzrušován fyzickým a duševním utrpením oběti a pocitem, že oběť je plně v jeho moci. U masochismu je vzrušení dosahováno totálním odevzdáním se partnerovi, vlastním ponižením či utrpením.

Ve smyslu sexuální deviace se u sadismu i masochismu jedná pouze o ten typ chování, které směřuje jednoznačně k sexuálnímu vzrušení a uspokojení. Sadismus a

³³ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 51, ISBN 80-7178-634-9

³⁴ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 58, ISBN 80-7178-634-9

masochismus se často vyskytují společně, mluvíme pak o sadomasochismu. Mírná bolest způsobovaná si partnery je obvykle přijatelná i v normálních sexuálních aktivitách jako manifestace vysokého stupně sexuálního vzrušení. Jak uvádí Weiss³⁵ Sadomasochistické aktivity se u heterosexuálů i homosexuálů nejčastěji vyskytují ve formě tzv. partnerského sadomasochismu, kde jsou potřeby partnerů komplementární, odehrávají se za vzájemného souhlasu a bez pocitů studu či viny.

Činnost, které sadomasochisti používají k dosažení sexuálního vzrušení a orgasmu, jsou velmi různorodé, od bičování, (sebe)svazování za účelem znehybnění, fyzickému (sebe)poškozování, tzv. fistingu (zasunování pěstí až celé ruky do konečníku nebo do pochvy), až k výlučně psychologickým metodám spojeným s hraním rolí. Nápadné je zde časté ulpívání na určitých, stále opakovaných rekvizitách (hole, biče....) i ritualizovaných situacích (scéna znásilnění, potrestání žačky...). Při svazování jsou ke zdůraznění znehybnění a bezmoci pasivního partnera často užívána pouta nebo pásky přes oči.

K diagnóze masochismu jsou dvě podmínky. Být ponižován či poškozován, a současně se záměrně účastnit aktivit, kde je vystaven násilí za účelem dosažení sexuálního vzrušení. Masochisti nacházejí potěšení a rozkoš např. v utrpení, které jim způsobuje jejich sexuální partner či najatá prostitutka. Necháávají se dobrovolně spoutat, bičovat, pálit ohněm (i na genitáliích), nechávají si propichovat jehlami penis, varlata.

Sadista pak pociťuje vzrušení zrcadlově, pokud může způsobovat utrpení či ponížení, pokud partner či partnerka plní jeho příkazy či viditelně trpí. Orgasmu mohou sadisté i masochisté dosahovat ihned při těchto aktivitách, a to buď masturbací, či samovolně bez přímého fyzického dráždění, nebo později, při masturbaci s představami prožitého

5.1.9. Kleptofilie

Jedinec je vzrušován krádežemi věcí lidí nebo potenciálních partnerů.

5.2. Deviace v objektu

Deviace v objektu jsou charakteristické v zaměření sexuální touhy na neadekvátní objekt. Mezi deviace v objektu patří zejména pedofilie a fetišismus.

5.2.1. Pedofilie

³⁵ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 64-65, ISBN 80-7178-634-9

Jde o erotické zaměření na objekty v prepubertálním věku. Nejčastější zaměření je zde na děti ve věku 5-12 let. Pedofilové jsou lidé, kteří preferují jak fyzickou nezralost, tak i dětské chování.

Podle výzkumu Langa³⁶ jsou pro pedofily atraktivní atributy dětského chování v tomto pořadí: poslušnost 85%, dostupnost 72%, zranitelnost 67%, sexuální zvědavost 65%, pasivita 47%, nevinnost 41%.

Rozeznáváme: pedofilii heterosexuální, homosexuální, bisexuální.

U první skupiny zjišťujeme užší vazbu k objektu, u homosexuálu spíše agresivní a k orgasmu směřující jednání. Při rozboru preferencí u bisexuálů pak věk souvisí s poznatkem Kolářského a Brichcína³⁷, čím mladší je dítě, tím menší jsou somatické i behaviorální rozdíly mezi pohlavími. Možnosti bisexuálu i reagování při falometrickém vyšetření proto podle autorů roste s klesajícím věkem, který deviantova sexualita preferuje.

Důležitým diagnostickým vodítkem při zjišťování pedofilie je tzv. pedagogicko-estetický komplex. Tento pojem vyjadřuje skutečnost, že celá pedofilova osobnost je strukturována podobně jako osobnost dítěte. Svět dětí je pravým pedofilům blízký, cítí se v něm bezpečně, neutlačováni úzkostným očekáváním. Často se velmi dobře uplatní v zaměstnáních spojených s kontaktem s dětmi. Pokud nepodlehnou svým pohnutkám, mohou být velmi úspěšnými učiteli, trenéry či autory knih pro děti. Jak uvádí Zvěřina³⁸, pouze malá část pedofilů, preferuje výhradně dětské objekty před dospělými. Převážná část pedofilů je tedy schopna erotické reakce na dospělé objekty. Proto se velká část pedofilních jedinců nikdy nedopustí deliktu na dítěti a spokojí se pouze s představami, což potvrdil i MUDr. Šupina³⁹.

5.2.2. Hebefilie a efebofilie

Podle Weisse⁴⁰ u mužů zaměřených na dospívající dívky, mluvíme o hebefilii, na dospívající chlapce o efebofilii. Hebofilova sexualita jako by byla nastavena pro pubescentní stadium vývoje dvoření. Efebofila pak láká „klackovitost“ zjevu a pohybů chlapce. Ebehebofil chce být v nadřazeném, rádcovském postavení vůči chlapcovi. U homosexuálních pedofilů a efebofilů bývá podle autora obtížné rozlišit, kdy je deviantovo

³⁶ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 74, ISBN 80-7178-634-9

³⁷ WEISS, P. *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*, Praha, 2000, Grada Publishing, spol. s.r.o. 1. vyd., s. 147, ISBN 80-7169-795-8

³⁸ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 76, ISBN 80-7178-634-9

³⁹ Rozhovor se zastupujícím primářem MUDr. Vladimírem Šupinou, Psychiatrická léčebna Dobřany

⁴⁰ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 79 - 83, ISBN 80-7178-634-9

úsilí překonat „neposlušnost“ hoča jeho součástí odlišné pedo-efebofilní proceptivity a kdy je „krocením“ na bázi sexuální deviace v aktivitě.

Efebofilní homosexuálové se často stávají konzumenty chlapecké a adolescentní prostituce.

5.2.3. Incest

U pachatelů incestních činů - pohlavní styk s blízkou, pokrevně příbuznou osobou, přičemž ve většině kriminálních případů jde o sexuální zneužívání vlastních dětí, je diagnóza pravé parafilie ve smyslu pedofilie naprosto výjimečná. Většinou jde o muže, u nichž je zneužití vlastního dítěte projevem jiné než sexuální patologie, tedy poruch osobnosti nebo patologie rodinných vztahů. Incest není deviací a skuteční pedofilové se sexuálního zneužití incestního typu obvykle nedopouštějí. Pedofilie proto není důvodem k zákazu styku s vlastními dětmi. V případě rozvodu není ani důvodem, proč by děti nemohly být pedofilním otcům svěřeny do péče, pokud ostatní podmínky vyznívají pro toto svěření příznivě.

5.2.4. Fetišismus

U fetišismu jde o zaměření na neživé předměty nebo na části těla, které zastupují normální sexuální objekt. Je přitom nutné odlišit fetišismus od naprosto normální preference některých fyzických atributů nebo částí těla, obvykle ňader, hýždí či nohou, od pouhého experimentování v rámci masturbačních aktivit normálních mužů.

Freund a Blanchard⁴¹ předpokládají, že fetišismus je výsledkem vývojových chyb při lokaci erotických objektů. Tyto omyly vedou u fetišistů k sexuální orientaci na nepodstatné rysy apetrovaného objektu, např. na spodní prádlo ženy místo na ni samu.

Především u této deviace se uvažuje i o možném vzniku podmiňováním (klasickým i operantním) nebo imprintingem - spojením nějakého předmětu, části těla nebo situace s prvními sexuálními zážitky (např. první orgasmus dosažený masturbací s prádlem matky či sestry). Tyto podněty pak pravděpodobně mají za následek schopnost vyvolávat sexuální vzrušení nezávisle na jejich nositeli. Stávají se tak silnějšími erotickými signály než sexuální partner.

⁴¹ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 94, ISBN 80-7178-634-9

Jiné deviace objektu

Pro některé deviace v objektu, které by zásadně mohly být zařazeny i pod souhrnný pojem fetišismu, se pro specifičnost nebo nezvyklost objektů, např. mrtvého těla, zvířete, moči či výkalů, vžil samostatný název.

5.2.5. Nekrofilie

Nekrofilii preference deviantů se stupňuje od prosté touhy být v přítomnosti mrtvého těla a fascinace vším kolem pohřbů a mrtvol, až po aktivity zahrnující líbání, objímání, cunnilingus i vaginální či anální soulož s mrtvým tělem. Není proto překvapivé, že si vybírají povolání, které jim umožňují naplňování uvedených potřeb. Někdy jim stačí i simulace atmosféry úmrtí pohřbu prostitutkou ležící v rakvi a podobné jiné nainscenované aktivity. Právě nekrofilie, kteří jsou pouze společensky obtížní, ale nejsou ve skutečnosti i přes své bizarní potřeby reálnou hrozbou pro své okolí, je však nutné odlišit od už zmiňovaných extrémně nebezpečných nekrofilních sadistů. Ti jsou vzrušováni usmrcováním svých obětí nebo své oběti zabíjejí pro získání možnosti následné manipulace s jejich tělem.

5.2.6. Zoofilie

Tato deviace je charakterizována preferencí zvířat jako sexuálních objektů. Aktivity se zvířaty mohou zahrnovat felaci, cunnilingus, anální i vaginální soulož nebo masturbaci objektu. O deviaci přitom mluvíme tehdy, kdy jedinec preferuje sexuální kontakty se zvířecími objekty i v případě, kdy adekvátní lidský sexuální partner je dostupný. Variantou zoofilie je tzv. **formikofilie** (z lat. formica-mravenec), kde je sexuální zájem soustředěn na malé živočichy (šneky, žáby, hmyz), kteří jsou přikládáni na tělo, obvykle kolem genitálu nebo na prsa.

5.2.7. Pyrofilie

Při pyrofilii je sexuální vzrušení vyvoláno ohněm, přičemž je nezřídka spojeno se zakládáním požárů. Výskyt pyrofilie ve smyslu deviace je poměrně řídký, zdaleka ne každé založení požáru má sexuální motivaci. U pyrofilů je často zjišťován i úzký vztah k ohni, nezřídka pracují jako dobrovolní hasiči či jako hasiči z povolání.

5.2.8. Kombinované a polymorfní sexuální deviace

Kromě vyhraněných sexuálních deviací v aktivitě či objektu se setkáváme

i s kombinací několika deviantních preferencí vyskytujících se současně. V těchto případech jde o tzv. kombinované sexuální deviace. Pokud u klienta pozorujeme velmi mnohotvárné deviantní aktivity, hovoříme o deviaci polymorfní. Podle Brzka⁴² tento deviant je přitom obvykle současně i těžce psychopatickou osobností. Proto vznikají pochybnosti o tom, zda mnohotvárnost a neobvyklost jeho sexuality skutečně pramení jen z deviantní motivace, nebo jestli spíše nejde o projev obecné bizarnosti celé osobnosti takového člověka.

Polymorfní a kombinované sexuální deviace bychom mohli diagnosticky zařadit mezi tzv. mnohočetné poruchy sexuální preference, které jsou charakterizovány více než jednou abnormální sexuální preferencí u jedné osoby, z nichž ani jedna není hlavní.

5.3. Faktory přispívající ke spáchání trestného činu

Spáchání trestného činu často ovlivňuje řada faktorů jako je například alkohol, vyzývavé chování oběti atd.

Jak uvádí MUDr. Šupina⁴³, je u velkého počtu spáchaných sexuálních deliktů přítomen alkohol. Drogy se vyskytují spíše vzácně a nemají velký vliv na to, zda pachatel čin spáchá či nikoliv.

Chování oběti

Jak uvádí Novotný a Zapletal⁴⁴ případy, kdy oběť nijak nezasáhne do procesu viktimizace, jsou spíše výjimkou. Oběť svým chováním může působit na pachatele stimulačně v tom smyslu, že vyvolá nebo vystupňuje jeho útok. V případech znásilnění působí na pachatele stimulačně ženský flirt, který pachatelé mylně interpretují jako výzvu k pohlavnímu styku.

6. POUŽITÍ KRIMINALISTICKÉ TECHNIKY, TAKTIKY A METODIKY PŘI PÁTRÁNÍ PO PACHATELÍCH SEXUÁLNÍCH DELIKTŮ

Kriminalistika

Kriminalistika je vědou zkoumající vznik, změnu a zánik stop a dalších kriminalisticky relevantních informací, důležitých pro objasnění spáchaného trestného činu.

⁴² WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 104, ISBN 80-7178-634-9

⁴³ Rozhovor se zastupujícím primářem MUDr. Vladimírem Šupinou, Psychiatrická léčebna Dobruška

⁴⁴ ZAPLETAL, J. NOVOTNÝ, O. *Kriminologie*, 2. vyd., Praha: ASPI Publishing, s.r.o., 2004 s. 304, ISBN 80-7357-026-2

6.1. Kriminalistická technika

Pro vyšetřování sexuálních deliktů je velice důležité správné zajištění stop, a to jak stop materiálních, tak stop paměťových. Kriminalistická technika je disciplínou zaštiťující mnoho vědních oborů sloužících k odhalení a dopadení pachatele sexuálního deliktu.

Jak uvádějí Suchánek a Konrád,⁴⁵ lze stopy rozdělit do čtyř skupin:

- 1) stopy, které odrážejí vnější strukturu objektu, který je vytvořil (např. daktyloskopické, mechanoskopické, balistické, některé trasologické a další)
- 2) stopy odrážející vnitřní strukturu objektu, který je vytvořil (např. biologické, chemické atd.)
- 3) stopy odrážející funkční a dynamické vlastnosti objektu, který je vytvořil (např. stopy hlasu a chůze)
- 4) stopy, které obsahují sdruženou informaci o objektech, kterými byly vytvořeny. Tato skupina kriminalistických stop vlastně kombinuje charakteristiky předcházejících skupin stop. V praktické kriminalistické činnosti to znamená, že tyto stopy obsahují informace minimálně ze dvou předcházejících skupin.

Pro vyšetřování sexuálních deliktů jsou potřeba všechny čtyři předcházející druhy stop, které zkoumají vědní disciplíny kriminalistické techniky. Při vyšetřování tohoto druhu kriminality se zejména využívá: portrétní identifikace, daktyloskopie, kriminalistická biologie, kriminalistická odorologie, kriminalistické zkoumání drog a léčiv a trasologie.

6.1.1. Portrétní identifikace

Straus⁴⁶ definuje portrétní identifikaci jako vědní obor kriminalistické techniky zabývající se zkoumáním zákonitostí vnějších znaků osoby a rozpracováním metod a prostředků na zjišťování totožnosti osob podle jejich vnějších znaků pro potřeby kriminalisticko-bezpečnostní praxe.

Konrád a Suchánek⁴⁷ dělí vnější znaky osob na:

⁴⁵ KONRÁD, Z, SUCHÁNEK, J, *Vybrané kapitoly úvodu do kriminalistiky a kriminalistické techniky*. 2. vyd. Praha: Armex Publishing s.r.o., 2004, s. 20-21, ISBN 80-86244-06-7

⁴⁶ STRAUS, J, *Kriminalistická Technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s. 55-57, ISBN 80-86898-18-0

a) statické (anatomické) znaky, které jsou dány stavbou jednotlivých částí těla, zejména obličeje

b) dynamické (funkční) znaky, které se hodnotí jen při pohybu osoby a jsou projevem dynamického stereotypu. Patří sem např. způsob chůze, gestikulace, způsob mluvy, atd.

Podle způsobu, jakým se uskutečňuje činnost, mající za následek vznik popisu osoby, rozlišujeme popis úřední, zhotovený zpravidla kriminalistickým technikem, obsahující tělesnou výšku, hmotnost, postavu, zdánlivé stáří, tvar lebky, obličej, vlasy, vousy, čelo, obočí, uši, nos, vousy, ústa a rty, zuby, bradu, ruce, nohy, chůzi a držení těla, způsob mluvy a znalost řeči, zvláštní znamení a tetování.

Popis laický získává pracovník policie výsledkem osoby-laika (svědka, poškozeného) k popisu jiné osoby (pachatele). Vyslýchající se snaží získat co nejpřesnější popis všech vnějších znaků a zvláštních znamení a údaje poškozeného převést do terminologie úředního popisu.

Na kvalitu získaných informací mají vliv různé okolnosti, které lze rozdělit na objektivní (viditelnost, doba a směr pozorování, atd.) a subjektivní (vlastnosti a schopnosti vyslychaného, jak přesně je schopen vnímat a udržet si v paměti a později toto nezkresleně reprodukovat).

Získání popisu pachatele od obětí sexuálního deliktu bývá velmi často značně problematické, a to z mnoha důvodů:

- 1) oběť ohlašuje spáchání činu se zpožděním a není už schopná vybavit si důležité detaily
- 2) oběť podvědomě potlačuje v paměti prožité trauma a není schopná si traumatizující událost vybavit
- 3) oběť odmítá komunikaci s osobou stejného pohlaví jako byl pachatel

Pro oběť sexuálního deliktu bývá zpravidla hodně traumatickým zážitkem muset znovu prožít útok na svoji osobu tím, že o tom musí znovu mluvit. V těchto případech bývá velice důležité, aby policista vyslychající oběť zvolil lidský a citlivý přístup a neprohluboval trauma, které oběť prožívá.

6.1.2. Daktyloskopie

⁴⁷ KONRÁD, Z, SUCHÁNEK, J, *Vybrané kapitoly úvodu do kriminalistiky a kriminalistické techniky*. 2. vyd. Praha: Armex Publishing s.r.o., 2004, s. 35-38 ISBN 80-86244-06-7

Straus⁴⁸ definuje daktyloskopii jako vědní obor kriminalistické techniky, který zkoumá obrazce papilárních linií na vnitřní straně posledních článků prstů rukou, na dlaních, prstech nohou a chodidlech z hlediska zákonitosti jejich vzniku, vyhledávání, zajišťování a zkoumání s cílem identifikovat osoby.

Daktyloskopie patří mezi nejstarší identifikační metody kriminalistiky, které se zabývají identifikací osob.

Daktyloskopie z hlediska boje s trestnou činností spočívá v tom, že umožňuje identifikaci konkrétní osoby, která zanechala zkoumanou stopu související s událostí trestného činu.

6.1.3. Kriminalistická biologie

Straus⁴⁹ chápe biologii jako samostatnou část kriminalistické techniky, která se zabývá vyhledáváním, zajišťováním, zasíláním, zkoumáním a vyhodnocováním biologických materiálů lidského, zvířecího, případně i rostlinného původu.

Nejběžnější je dělení stop podle druhu tak, jak je možné se s nimi setkat v kriminalistické praktické činnosti. Nejčastěji se lze setkat s následujícími druhy biologických stop: krev a krevní stopy, sliny, pot, slzy, ejakulát, plodová voda, mateřské mléko, mozkomíšní mok a nitrokloubní tekutina, žaludeční obsah, části tkání, moč, lejno, ostatní výměšky živočišného organismu, vlasy, chlupy, kosti a jejich části, rostlinný materiál, zvířecí materiál, hmyz, rozsivky, prvoci, mikroorganismy a další podobné objekty.

Pro vyšetřování sexuálních deliktů je potřeba zajistit co nejvíce těchto stop, které slouží k identifikaci pachatele. U sexuálních deliktů bývají nejčastěji zajišťovány vlasy, chlupy, sliny, pot, ejakulát, a to jak z místa spáchání trestného činu, tak i z těla oběti a pachatele.

6.1.4. Odorologie

Kriminalistická odorologie je vědou zabývající se zkoumáním pachů. Pomocí různých metod a prostředků srovnává pach s pachem konkrétního objektu. Suchánek a Konrád⁵⁰ definují pach z kriminalistického hlediska jako podíl odpařených nebo

⁴⁸ STRAUS, J, *Kriminalistická Technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s. 30-32, ISBN 80-86898-18-0

⁴⁹ STRAUS, J, *Kriminalistická Technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s. 79-81, ISBN 80-86898-18-0

⁵⁰ KONRÁD, Z, SUCHÁNEK, J, *Vybrané kapitoly úvodu do kriminalistiky a kriminalistické techniky*. 2. vyd. Praha: Armex Publishing s.r.o., 2004, s. 96-98 ISBN 80-86244-06-7

odsublimovaných částic, které se vyskytují ve vzduchu a které svým chemickým složením dostatečně charakterizují objekt, ze kterého pocházejí.

Složení lidského pachu je dáno celou řadou okolností, které mají na lidského jedince bezprostřední vliv: věk, rasa, pohlaví, způsob života, nemoci, používání léků, pracovní zařazení a charakter pracoviště, konzumace tabákových výrobků, alkoholických nápojů nebo i drog a řada dalších.

Vyhledávání a zajišťování těchto stop je značně náročné, jelikož jsou neviditelné. Při vyšetřování sexuálních trestných činů bývá často použit služební pes k vyhodnocení pachových stop. Pes se využívá zejména pro sledování čerstvé pachové stopy.

6.1.5. Kriminální zkoumání drog a léčiv

Tato metoda má při pátrání po pachatelích sexuálních deliktů významnou roli, velice často si totiž pachatel usnadňuje spáchání trestného činu tím, že podá oběti drogu či lék, který ji přivede do stavu bezbrannosti.

6.1.6. Trasologie

Straus⁵¹ označuje trasologii jako obor kriminální techniky, který se zabývá vyhledáváním, zajišťováním a zkoumáním stop nohou, obuvi, dopravních prostředků a stop dalších objektů podobného druhu.

Pro vyšetřování sexuálních deliktů má tato metoda velký význam, ze stop které pachatel zanechal, lze zjistit, jaká byla velikost jeho bot či chodidel, zda kulhal či je jeho chůze nějak nápadná, jakým typem dopravního prostředku jezdí. Toto zatím slouží ke skupinové identifikaci, pokud je však nalezen významný markant, může trasologie přispět i k identifikaci konkrétního pachatele.

6.2. Kriminální taktika

Němec⁵² vidí kriminální taktiku jako systém dílčích celků vědeckých teorií a z nich vyplývajících objasnění zvláštností, jakož i zákonitostí procesu poznání při odhalování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti a na jejich základě vypracovaných metod, postupů a doporučení sloužících k :

- 1) organizaci a plánování tohoto procesu

⁵¹ STRAUS, J, *Kriminální Technika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s. 79-81, ISBN 80-86898-18-0

⁵² NĚMEC, J, *Vybrané problémy kriminální taktiky*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Armex Publishing, s.r.o., 2004, s. 9-11, ISBN 80-86244-05-9

2) zajištění, hodnocení a využívání kriminalistických stop, věcných a listinných důkazů, jakož i jiných, kriminalisticky relevantních objektů pro splnění úkolů v oblasti kriminalistické praktické činnosti.

Obsah kriminalistické taktiky lze rozdělit do tří částí:

1) Obecné otázky kriminalistické taktiky

- a) pojem kriminalistické taktiky
- b) předmět kriminalistické taktiky
- c) obsah a struktura kriminalistické taktiky
- d) místo kriminalistické taktiky
- e) základní metody kriminalistické taktiky
- f) základní podmínky uplatňování kriminalistických metod
- g) vztah kriminalistické taktiky k jiným vědním oborům

2) Strukturální metody kriminalistické praktické činnosti:

- a) kriminalistická verze
- b) plánování a organizace odhalování, objasňování, vyšetřování a předcházení trestné činnosti

3) Dílčí kriminalistické metody

- a) výslech
- b) ohledání
- c) prověrka výpovědi na místě
- d) konfrontace
- e) rekognice
- f) prohlídka
- g) pátrání
- h) zadržení
- ch) kriminalistický experiment
- i) kriminalistická rekonstrukce
- j) využití znalců a jiných odborníků
- k) kriminalistická evidence
- l) spolupráce s veřejností

6.2.1. Kriminalistická verze

Podle Strause⁵³ se pod pojmem kriminalistické verze rozumí jak vlastní závěry ve formě domněnky, které byly vyvozeny na základě předběžně zjištěných faktů a okolností věci a které jsou položeny do základů kriminalistických verzí, tak i cesta jejich vyvozování a domněnky.

Pro pátrání po pachatelích sexuálních deliktů je kriminalistická verze důležitá pro prvotní směr, kterým se bude vyšetřování ubírat.

6.2.2. Ohledání

Ohledání, jak uvádí Němec,⁵⁴ je specifickou kriminalistickou metodou, kterou se na základě bezprostředního pozorování zkoumá, hodnotí a podchycuje materiální situace nebo stav objektů, majících vztah k prověřované události, za účelem jejího poznání a získání důkazů, jakož i dalších informací důležitých pro trestní řízení.

Rozlišujeme následující druhy ohledání:

- ohledání místa činu
- ohledání mrtvoly a místa jejího nálezů
- ohledání předmětů
- ohledání stop
- ohledání dokumentů
- ohledání zvířat
- ohledání míst, která nejsou místem činu (např. při potvrzení alibi)
- ohledání těla živé osoby

Všechny druhy ohledání mají pro vyšetřování sexuálních deliktů velký význam, záleží však na bližších okolnostech spáchaného činu. Nejčastěji je prováděno ohledání místa činu a ohledání těla živé oběti.

6.2.3. Výslech

⁵³ STRAUS, J, *Kriminalistická taktika*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s.19, ISBN 80-86898-40-7

⁵⁴ NĚMEC, J, *Vybrané problémy kriminalistické taktiky*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Armex Publishing, s.r.o., 2004, s. 36, ISBN 80-86244-05-9

Výslech⁵⁵ je specifickou metodou kriminalistické praktické činnosti, kterou se získávají a dokumentují informace o událostech trestných činů či jiných kriminalisticky relevantních skutečnostech zafixované ve vědomí člověka.

6.2.4. Konfrontace

Straus⁵⁶ vidí konfrontaci jako kriminalistickou metodu, při níž se dvě dříve vyslechnuté osoby, mezi jejichž výpověďmi jsou závažné rozpory, postaví tváří v tvář s cílem vyjasnit tyto rozpory, které nelze odstranit jinak.

Podle § 104 odstavec a trestního řádu je možnost konfrontace podmíněna následujícími podmínkami:

- a) předchozí výslech konfrontovaných osob ve stejném procesním postavení, v jakém mají být konfrontovány
- b) existence rozporů v závažných okolnostech
- c) nemožnost vyjasnění rozporů jinak

Při vyšetřování sexuálních deliktů se konfrontace používá pouze zřídka a pokud jsou vážné pochybnosti, zda se skutek skutečně stal, jelikož přímá konfrontace s pachatelem může v oběti vyvolat ještě hlubší psychické trauma.

6.2.5. Rekognice

Je podle Němce⁵⁷ samostatnou metodou kriminalistické praktické činnosti, která spočívá v identifikování poznávající osobou nějaké osoby nebo věci znovupoznáním. Rekognice je tedy jednou z forem kriminalistické identifikace.

6.2.6. Kriminalistický experiment

Němec⁵⁸ charakterizuje kriminalistický experiment jako úkon, jehož podstatou je pokusná činnost. Tato pokusná činnost pak umožňuje poznat zákonitosti, které existovaly za určitých podmínek v době zkoumané události, jež je předmětem dokazování a tak poznat skutkové okolnosti této události. Tím se kriminalistický experiment stává prostředkem zjišťování objektivní pravdy v trestní věci.

⁵⁵ NĚMEC, J, *Vybrané problémy kriminalistické taktiky*. 2. vyd. Praha.: Nakladatelství Armex Publishing, s.r.o., 2004, s. 51, ISBN 80-86244-05-9

⁵⁶ STRAUS, J, *Kriminalistická taktika*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s.125,ISBN 80-86898-40-7

⁵⁷ NĚMEC, J, *Vybrané problémy kriminalistické taktiky*. 2. vyd. Praha.: Nakladatelství Armex Publishing, s.r.o., 2004, s. 70, ISBN 80-86244-05-

⁵⁸ NĚMEC, J, *Vybrané problémy kriminalistické taktiky*. 2. vyd. Praha.: Nakladatelství Armex Publishing, s.r.o., 2004, s. 74, ISBN 80-86244-05-

6.2.7. Kriminalistická rekonstrukce

Odvětví kriminalistické taktiky, které má při vyšetřování sexuálních deliktů značný význam, zejména pokud jsou pochybnosti, zda se skutek stal nebo zda se mohl stát tak, jak je vypovězeno, a to jak ze strany oběti, tak ze strany pachatele. Straus⁵⁹ vidí kriminalistickou rekonstrukci jako metodu kriminalistické praxe spočívající v obnovení kriminalisticky relevantních hmotných objektů, situací a skutkových okolností nebo jejich podstatných vlastností na základě údajů a faktů shromážděných v procesu vyšetřování s cílem jejich bezprostředního zkoumání.

Výsledky kriminalistické rekonstrukce lze ve vyšetřování využít zejména jako:

- a) důkaz
- b) prostředku prověrky dosud shromážděných důkazů
- c) prostředku ilustrace
- d) předpokladu aplikace některých vyšetřovacích úkonů
- e) pátrací pomůcky
- f) taktického prostředku v procesu zjišťování totožnosti
- g) předpokladu některých expertizních činností

6.3. Kriminalistická metodika

Protivinský a Klvaňa⁶⁰ vidí podstatu a význam metodiky vyšetřování v tom, že při vyšetřování trestných činů musí kriminalista umět využívat kriminalistické, technické a taktické metody. Vzhledem k tomu, že jednotlivé druhy trestných činů (vražda, krádež, vloupání, podvod, pohlavní zneužití, dopravní nehoda apod.) se odlišují svým způsobem spáchání, stopami, osobnostními rysy pachatele i oběti atd., nelze při aplikaci technických a taktických metod postupovat vždy stejně, nýbrž je třeba brát v potaz zvláštnosti jednotlivých druhů trestných činů. Úkolem metodiky vyšetřování (jako zvláštní části kriminalistiky) je zkoumat zvláštnosti jednotlivých druhů trestných činů, z nich vyplývající zvláštnosti postupu kriminalistů a vypracovávat pro kriminalistickou praxi zobecněná doporučení formou metodik..

⁵⁹ STRAUS, J, *Kriminalistická taktika*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s.195, ISBN 80-86898-40-7

⁶⁰ PROTIVINSKÝ, M, KLVAŇA, K, *Základy kriminalistiky*, Praha: 1.vyd., Armex Publishing s.r.o., 2005, s.100, ISBN 80-86795-11-x

Sexuální⁶¹ chování je v každé kultuře podřizováno obecně uznávaným mravním a právním normám. Do určité míry podléhá tedy jisté sexuální restrikci tak, aby obtížně kontrolovaná a regulovaná sexuální činnost nepůsobila destabilizačně.

6.3.1. Typické způsoby páchaní sexuálních deliktů

Konrád a Porada⁶² uvádějí ve své knize typické způsoby páchaní sexuálních trestných činů. Pro klasifikaci způsobů páchaní této kategorie trestných činů je často využíváno jako kritéria dělení věk pachatele a předmětu útoku (oběti). Na základě tohoto kritéria můžeme způsoby páchaní sexuálních trestných činů rozdělit do následujících skupin:

- a) sexuální trestné činy páchané mezi dospělými
- b) sexuální trestné činy páchané mezi mládeží
- c) sexuální trestné činy páchané na mládeži

6.3.2. Osoba pachatele

Konrád a Porada⁶³ uvádějí, že pachatelé sexuálních trestných činů jsou zastoupeni prakticky ve všech věkových skupinách. Násilné delikty však spadají převážně na vrub psychopatických mladých mužů, u kterých se agresivita prolíná s citovou chladností a nezdrženlivostí.

6.3.3. Osoba oběti

Oběťmi sexuálních trestných činů se nejčastěji stávají ženy do 30 let věku a děti. To však nevylučuje, že se obětí trestného činu může stát i žena starší 60 let nebo muž, jak uvádí Konrád a Porada.⁶⁴

6.3.4. Zvláštnosti podnětu vyšetřování

Jak uvádí Straus,⁶⁵ u sexuálních trestných činů jsou typickými podněty k vyšetřování zejména oznámení občanů (např. svědků, oběti, rodičů, učitelů), nebo

⁶¹ STRAUS, J, *Kriminalistická metodika*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2006, s. 121, ISBN 80-86898-66-0

⁶² KONRÁD, Z, PORADA, V, *Metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů*, Praha: 1. vyd., Armex Publishing, s.r.o., 2006, s.24,

⁶³ KONRÁD, Z, PORADA, V, *Metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů*, Praha: 1. vyd., Armex Publishing, s.r.o., 2006, s.24,

⁶⁴ KONRÁD, Z, PORADA, V, *Metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů*, Praha: 1. vyd., Armex Publishing, s.r.o., 2006, s.25

⁶⁵ STRAUS, J, *Kriminalistická metodika*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2006, s. 134-135, ISBN 80-86898-66-0

oznámení institucí, z nichž nejčastěji jsou činěna oznámení od zdravotnických zařízení, pokud jde o delikty páchané na dětech oznámení škol a předškolních zařízení. Výsledky operativně pátrací činnosti policie jako podněty vyšetřování jsou u mravnostní trestné činnosti, což je dáno charakterem trestné činnosti.

6.3.5. Zvláštnosti počátečních úkonů

Klvaňa a Protivinský⁶⁶ rozdělují počáteční úkony do čtyř částí:

- 1) výslech oznamovatele – je třeba rozlišit, zda oznamovatel je očitým svědkem, není očitým svědkem, nebo je sám poškozenou osobou. Při výslechu malých dětí se používají loutky k demonstraci způsobu spáchání trestného činu. (viz. Obrázek 1.)
- 2) ohledání místa činu
- 3) prohlídka těla poškozeného a těla pachatele – prohlídku provádí lékař
- 4) pátrání po pachateli

Význam kriminalistiky

Všechny tři části, kriminalistická technika, taktika i metodika jsou součástí kriminalistiky a jedna s druhou jsou provázány. Pro vyšetřovatele je potřeba znát všechny tři části, aby byly schopni efektivně vykonávat svoji činnost při pátrání po pachatelích sexuálních deliktů, jelikož jedna část bez druhé ztrácí svůj význam.

Obrázek 1.

⁶⁶ PROTIVINSKÝ, M, KLVAŇA, K, *Základy kriminalistiky*, Praha: 1.vyd., Armex Publishing s.r.o., 2005, s.118, ISBN 80-86795-11-x

7. MOŽNOSTI LÉČBY DEVIANTNÍCH PACHATELŮ

Léčba má dovést pachatele k náhledu na svou sexuální deviaci, učit se s ní žít a docílit toho, aby deviace neovládala člověka, ale člověk ovládl svou deviaci. Docílit tohoto postoje se sexuálně deviantní jedinci snaží s pomocí terapie, medikamentózní léčbou a někteří také biologickou. Je však především na pachateli, jak bude ke své léčbě přistupovat, zda bude spolupracovat, dodržovat režim a jestli bude mít vůbec zájem ovládnout svou deviaci. Pachatelé mají tendenci vinit ostatní z jejich problému a většinou nepřijímají odpovědnost za své chování, tento názor podporují i MUDr. Fait a MUDr. Šupina. Překonání těchto obraných mechanismů, tedy vytvoření kritického náhledu na vlastní parafilní motivaci a deviantní chování, se jeví jako nutný předpoklad úspěšné psychoterapie.

Léčba může probíhat jak formou ambulantní, tak formou ústavního léčení, které bývá zpravidla nařízeno soudem, avšak jak uvádí MUDr. Fait výjimečně o ústavní léčbu požádá deviantní jedinec sám.⁶⁷

Jak uvádí Weiss⁶⁸, specifikace pacientovy poruchy sexuální motivace je základním východiskem sexuologické léčby. Sexodiagnostický proces se nespokojuje s kriminologickou a charakterologickou úrovní. Základní příčinu sexuálního deliktu a parafilního pachatele vidí v existenci anomální motivační struktury, parafíne.

Adekvátní sexodiagnostika plní hned několik důležitých úkolů ochranné léčby. Jak např. upozorňují Kolářský a Břichcín⁶⁹, v ústavní ochranné sexuologické léčbě je asi 13% extrémně nebezpečných pacientů, které je třeba bez odkladu najít a vyčlenit je z obvyklých kritérií pro „adaptaci“. Detekce těchto extrémně nebezpečných deviantů by měla být podle autorů prvořadým úkolem sexuologických oddělení léčeben

Správné stanovení diagnózy může dále přispět i k vlastnímu sebepoznání pacienta. Může mu pomoci vysvětlit psychické a situační mechanismy, které vedly až ke konkrétnímu trestnému činu. Pomáhá mu také identifikovat budoucí rizikové stavy a situace, které by mohly přispět k recidivě. Užitečné je zejména pátrání po podnětech, známých jako „spouštěč“ deviantního programu.

⁶⁷ Rozhovor s primářem MUDr. Václavem Faitem, Psychiatrické léčebna Dobruška

⁶⁸ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 225, ISBN 80-7178-634-9

⁶⁹ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 226, ISBN 80-7178-634-9

7.1. Ústavní léčba

Soud nařizuje ústavní léčbu pachateli v případě, že spáchal trestný čin a je u něj prokázána sexuální deviace a pachatel je nebezpečný sobě nebo svému okolí.

Jedním z dílčích nástrojů při rozhodování soudu, zda je důvod pro nařízení ochranné léčby, je znalecký posudek, který musí obsahovat: pro koho je vypracován, na koho je vypracován, kdo jej vypracoval, poučení znalce, prohlášení, že znalec není v poměru k pachateli a to jak v příbuzenském či jiném, výpis policejního spisu, výpis zdravotní dokumentace, vlastní vyšetření, subjektivní sdělení k věci pachatele, anamnéza – rodinná, osobní, sexuologická atd., výsledky přídatných vyšetření- falometrické, tlak, atd., současný stav duševní - orientační testové otázky (rozhled, čtení, psaní, všeobecné informace, atd.), současný stav tělesný, měření varlat, délky a obvodu penisu, odpovědi na otázky a znalecká doložka, závěr .

Jednou ročně soud přezkoumává zda stále trvají důvody k umístění pachatele v léčebně. V případě, že soud na základě posudku ošetřujícího lékaře, či jiného znalce uzná, že pominuly důvody ústavní léčby, pacient přechází do léčby ambulantní.

7.2. Ambulantní léčba

Pacientovi je před propuštěním stanoven lékař, ke kterému bude do ambulance docházet. Jak uvádí MUDr. Šupina⁷⁰, který provádí ambulantní léčby sexuálních deviantů, léčba by měla trvat minimálně 5 let. 90% jeho pacientů se necítí být deviantem a svůj problém popírají. Velmi vysoké je také číslo pacientů, kteří nedodrží stanovené návštěvy, až 45 %. Pacienti s nařízenou léčbou podepisují při jejím zahájení souhlas s léčbou a harmonogram návštěv. Lékař informuje soud o průběhu léčby a docházce pachatele, zároveň informace o docházce sděluje také probační a mediační službě.

V případě, že se pacient nedostaví bez omluvy, pacient se může dopustit maření výkonu rozhodnutí a jeho léčba může být opět překvalifikována na ústavní.

7.3. Psychoterapie

Psychoterapeutické působení v nejširším slova smyslu může představovat celé spektrum možných aktivit socioterapeutického charakteru, poradenství, individuální i skupinovou psychoterapii, sexuální nácvik, práci s rodinou atd. Specializovanou psychoterapii lze v léčbě sexuálních delikventů aplikovat v individuální i ve skupinové

⁷⁰ Rozhovor se zastupujícím primářem MUDr. Vladimírem Šupinou, Psychiatrická léčebna Dobřany

formě. Cíle individuální i skupinové terapie jsou přitom v podstatě totožné - získání náhledu, zvyšování osobní odpovědnosti a kompetentnosti pacienta, změna jeho sexuálně nekonformního chování. Prostředkem k dosažení těchto cílů je při individuální terapii především terapeutický vztah mezi pacientem a terapeutem. V případě skupinové terapie se k tomuto účelu využívá především skupinová dynamika.

Jako pomocné psychoterapeutické techniky je možné využít různé postupy. Např. postupy behaviorální (režimová léčba) či racionální (především přednáška a individuální studium), muzikoterapie a biblioterapii. Doporučují se také tělovýchovné a ergoterapeutické aktivity, trénink asertivity a kulturní programy. Takovým komplexním přístupem lze pomoci pacientovi zlepšit jeho sociální kompetenci, zvýšit sebevědomí a naučit ho adekvátnějším formám sociálního sebeprosazení.

7.4. Biologická léčba

Cílem biologických léčebných metod je potlačení sexuální apetyce pacienta. Tohoto potlačení lze dosáhnout čtyřmi způsoby, uvádí Barbaree a Seto⁷¹:

- **inhibicí gonadotropní hypofyzární funkce** - podáváním medroxyprogesteronacetátu
- **blokováním funkce androgenních receptorů v cílových orgánech** antiandrogeny (např. cyproteronacetátem)
- **odnětím hlavního centra produkce testosteronu**, tedy varlat (kastrace)

V ČR je v současné době využívána hlavně farmakoterapie (s použitím antiandrogenů, gestagenů, estrogenů, nebo psychofarmak), částečně i kastrace. Jak uvádí MUDr. Šupina v České republice se kastrace provádí přibližně u dvou pacientů za pět let. K provedení kastrace je nutný souhlas pacienta. ČR je jedinou zemí EU povolující kastrace. V současné době Komise EU pro týrání pacientů chce prosadit zákaz kastrací. Názory na kastraci se značně liší. MUDr. Fait uvádí, že se ve své praxi nesetkal s kastrovaným pacientem, který by se dopustil recidivy, zatímco MUDr. Šupina uvádí, že kastrace není stoprocentní zárukou. MUDr. Šupina dále uvádí, že antiandrogeny mají pozitivní účinek, bohužel velká řada pacientů v ambulantním léčení je odmítá.

⁷¹ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 249, ISBN 80-7178-634-9

7.5. Sociální reintegrace

Podle Weisse je pacientova deviace a jeho následné uvěznění často vedou k jeho stigmatizaci a sociální ostrakizaci. Toto popisuje pacient Psychiatrické léčebny Dobřany, který po spáchání svého deliktu přišel o sestru, během uvěznění byla jeho případu věnována mediální pozornost a proto jak sám uvádí, nemůže se vrátit do místa původního bydliště.

Nedílnou součástí léčby je proto i soubor sociálních opatření, zaměřených především na posílení rodinného, partnerského a profesionálního zázemí pacientů. K tomuto slouží pravidelné propustky, návštěva kulturních akcí. Jak uvádí MUDr. Fait, postupné začleňování pachatelů do společnosti je důležité, ovšem je zde riziko útěku a možné recidivy.

7.6. Detenční ústav

Jak potvrdil MUDr. Šupiny a i MUDr. Fait, zabezpečení psychiatrických léčeben, kde jsou umístěni pachatelé sexuálních deliktů je nedostatečné a není proto možné zabránit útěku těchto pacientů.

Řešením mohou být detenční ústavy, které mají zabezpečení stejné jako věznice a zároveň poskytují psychiatrickou a psychologickou léčbu. Tyto ústavy budou zřízeny s cílem lepší ochrany společnosti před nebezpečnými pachateli.

První ústav zabezpečovací detence vznikl v České republice v objektu Vazební věznice Brno. Pacienti zde budou žít v celách, personál s nimi bude pracovat za asistence příslušníků Vězeňské služby. Vnitřní režim pak bude připomínat spíše zdravotnické zařízení.

8. KAZUISTIKY

*Kazuistika 1.*⁷²

Muž 35 let. Středoškolsky vzdělaný. V psychiatrické léčebně podruhé hospitalizován. Pochází z úplné rodiny. Otec alkoholik, pacient má k alkoholu silný odpor, sám je abstinent. Vztah k matce popisuje jako bezproblémový. Velmi silný vztah k sestře, které se svěřil se svou orientací.

⁷² Rozhovor s anonymním pacientem Y, Psychiatrické léčebny Dobřany

Se sestrou v současné době není v kontaktu, podporovala ho během prvního uvěznění. Mrzí ho odloučení, ale chápe, že sestra přerušila kontakt, jelikož sama má tři děti.

Ve třinácti letech sám pohlavně zneužit mužem ze sousedství. Těžce nesl, že mu okolí nevěřilo. Pachatel byl poprvé hospitalizován v 27 letech. Pohlavně zneužil desetiletého syna své známé, která čin oznámila. Byl ve vazbě, kterou vnímá negativně, zejména z důvodu pozornosti medií, která mu znemožnila budoucí návrat do místa trvalého bydliště. Ve výkonu trestu strávil 22 měsíců, byl izolován do skupiny pachatelů sexuálních trestných činů, což vnímá pozitivně, vyhnul se šikaně. Poté umístěn do psychiatrické léčebny Dobřany a následně do psychiatrické léčebny Bohnice.

Pacient si svou orientaci uvědomil v 14. letech, světil se sestře, pomoc psychiatra nevyhledal, nepovažoval to za nutné. Má sexuální zkušenost i s dospělým mužem, tento vztah mu však nepřinášel uspokojení. Přitahují ho chlapci ve věku 10 – 13 let bez známek pohlavní dospělosti. Pachatel popisuje svůj vztah k obětem jako lásku, nikdy nepožil násilí k tomu, aby dosáhl uspokojení. Podruhé navázal vztah s třináctiletým chovancem dětského domova, se kterým se seznámil přes internet. S hochem udržoval intimní vztah, nikdy nedošlo k pohlavnímu styku, chlapců se dotýkal a nabádal je, aby se dotýkali jeho.

V současné době 2,5 roku hospitalizován s diagnózou homosexuální pedofilie. Podle jeho slov mu nejvíce pomáhají utlumující injekce a to, že neprošel vězením, ale rovnou nastoupil na psychiatrii.

Budoucnost vidí pozitivně. Návratu do společnosti se nebojí. Své fantazie realizuje při masturbaci.

Kazuistika 2⁷³

Muž 47 let, vyučený zedník. Svě dětství popisuje jako spokojené. Vyrůstal v úplné rodině, oba rodiče již zemřeli. Má bratra, který s ním přerušil kontakt po spáchání prvního znásilnění. Objekt necítí potřebu bratra vidět. Není si vědom duševní poruchy v rodině, ani alkoholismu. Svou odlišnou sexuální preferenci si neuvědomoval do svého pobytu na psychiatrii.

Pachatel vykazoval sklony k páčání trestné činnosti již v dospívání, kdy se dopouštěl drobných krádeží. Pacient byl dlouhodobě závislý na alkoholu.

⁷³ Rozhovor s anonymním pacientem X, Psychiatrické léčebny Dobřany.

Poprvé uvězněn ve 23 letech za znásilnění a loupežné přepadení. Obětí byla 32 letá neznámá žena, kterou pachatel fyzicky napadl, donutil k souloži a následně ji okradl o šperky. Při spáchání trestného činu bylo použito intenzivního násilí, pachatel oběť několikrát udeřil a následně škrtil. V době spáchání trestného činu byl pod vlivem alkoholu. Prý si nic nepamatuje.

Podruhé recidivoval ve 35 letech. Obětí byla neznámá žena, 45 let. Pachatel oběť napadl, povalil na zem a začal ji škrtit a použil i dalšího násilí. Ženu znásilnil, během aktu oběť škrtil a ta útok nepřežila. Poté ženu okradl a zanechal na místě činu. Opět pod vlivem alkoholu a tvrdí, že si čin nepamatuje. V psychiatrické léčebně je hospitalizován již 9 let.

Pachatel vykazuje nižší úroveň inteligence. Na otázku, zda cítí lítost vůči svým obětem, odpovídá ano, bez jakéhokoliv projevu emocí.

K budoucnosti se nechce vyjadřovat.

Kazuistika 3.⁷⁴

Vyučený zedník 20 let, v minulosti netrestán, svobodný, byl obviněn, že v průběhu jednoho dne zapálil ve sklepních prostorech různých domů papíry, které hodil do několika sklepů a způsobil tím požár. Obviněný při výslechu uvedl, že ho plameny pohlavně vzrušují a že po způsobení požáru u něho došlo k pohlavnímu uspokojení.

Při znaleckém sexuologickém vyšetření sdělil, že jeho rodiče se rozvedli, když mu bylo asi 7 let, otec alkoholik. Po rozvodu byl i se sourozenci rodičům odebrán a umístěn v dětském domově. Byl tam do 14. let. Prospěch ve škole měl průměrný, nikdy nepropadl, měl ale snížené známky z chování – nadával učitelkám, chodil za školu a utíkal z dětského domova. Vyučil se však nakonec bez většího problému. Do zaměstnání nastoupil v chemickém závodě jako hasič, propustili ho však, když se dozvěděli, že asi ve 14. letech na útěku z domova zapálil stoh, při čemž byl pohlavně vzrušen a onanoval u toho. Zájem o druhé pohlaví měl od 13. let, poprvé při onanii ejakuloval ve 14. letech. První pohlavní vzrušení pocítil již v 10 letech, když se díval do ohně a psychicky ho to uklidňovalo. Navázal heterosexuální vztah v 16. letech. Na oheň myslel stále i když měl styk s partnerkou. Bez představy ohně nebyl sexuálního styku schopen. Opakovaně zakládal ohně, při nichž onanoval. Byl chycen poté, co v posledních týdnech nedokázal myslet na nic jiného, než na založení ohně. Nejvíce by se mu líbilo zapálit dům, oheň by byl největší. O tom, že by při tom mohl někdo uhořet, ani neuvažoval.

⁷⁴ WEISS, P. *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha, 2002, Portál, s.r.o., s. 103, ISBN 80-7178-634-9

V inkrimovaný den šel hned ráno do sklepa vyhlédnutého domu, tam si položil na zem fotku nahé ženy, zapálil na dvou místech papíry a onanoval. To samé pak v průběhu dne opakoval ve dvou dalších domech, stále cítil intenzivní nutkání, při tom posledním ohni byl přistižen obyvateli domu, kteří ho předali policii.

Kazuistika 4.

Nevyučený muž 40 let byl po šesté hospitalizován v psychiatrické léčebně v rámci sexuologické léčby. Pochází z rodiny nízké socio-kulturní úrovně, byl výchovně i školně zanedbáván, v dětství citově deprimován. Vychodil zvláštní školu, nikdy nebyl zaměstnán živol se sběrem odpadků, občas vykonával pomocné práce. V minulosti se dopouštěl drobných krádeží i agresivního chování v opilosti.

Poprvé byl psychiatricky hospitalizován ve 23 letech na doporučení psychiatra. Bylo zjištěno, se potuloval, vyhledával ženské záchody, tam pozoroval ženy při močení a defekaci a onanoval u toho. Opakovaně se odhalil před kolemjdoucími studentkami, někdy po nich pokřikoval vulgarity. Kálel na střeše svého domu. Další hospitalizace souviseli opět se sexuálním chováním. Do bytu lákal nezletilé dívky romské dívky, chodil před nimi nahý, chtěl aby se i ony svlékly. Opakovaně je osahával na prsou a genitálu, chtěl, aby mu třely pohlavní úd. Někdy po nich žádal moč, kterou pil, a stolici, kterou pojídal. Očichával a olizoval použité menstruační vložky, které si od dívek za malé finanční obnosy kupoval. Opakovaně byl přistižen ve svém bytě oblečen v kalhotkách a podprsence. Byl nalezen v záchodku, kde zezdola pozoroval močící ženy a dívky. Po zadržení byl pokaždé převezen do psychiatrické léčebny.

On sám vše popřel, nikdy ani neonanoval. Uvedl, že v minulosti měl pohlavní styk, v 25 letech se oženil se straší ženou, žily spolu osm let. Pohlavní styk měli asi jednou za měsíc, víc nebylo třeba, on to nemá moc rád. Ženě to ale nestačilo, tak od něj odešla. Nic z uvedeného prý nedělal, všechno si na něho vymysleli sousedé, aby ho dostali do blázince. Holky k němu chodily samy, svlékaly se jen, když se chtěly umýt, nikdy od nich nežádal moč ani stolici, nikdy se sám nesvlékal. U pacienta byla diagnostikována porucha osobnosti, snížení intelektu a polymorfni sexuální deviace.

9. ZÁVĚR

Cílem mojí bakalářské práce bylo zhodnotit problematiku sexuálních deliktů z celospolečenského hlediska. V práci jsem rozebrala sexuální chování z hlediska historicko-kulturního a jeho vývoj do dnešní doby, od nejstarších informací o této problematice, přes hledisko socio-kulturní v různých kulturách. Dále jsou rozebrány

sexuální delikty z hlediska kriminologického i z hlediska právního. Na jednotlivých případech jsou rozebrány popisy sexuálních deviací a faktorů přispívajících ke spáchání deliktu.

Velmi důležitou kapitolou je pak možnost léčby deviantních pachatelů. Měla jsem možnost v mnoha diskuzích při osobních návštěvách v Psychiatrické léčebně Dobřany. O této problematice získat řadu doplňujících informací. Ve dvou případech pachatelů sexuálních deliktů, jsem popsala jejich osobní příběhy tak, jak jsem je měla možnost získat z jejich osobního vyprávění.

Sexuální delikty představují pro společnost vysoký stupeň nebezpečnosti, když z hlediska statistického představují pouze zlomek z celkové počtu trestných činů spáchaných na území České republiky (viz. příloha). Za velký pokrok a přínos k řešení této problematiky považuji zákon o výkonu zabezpečovací detence, který vstoupil v platnost od 1. ledna 2009. Zabezpečovací detence je opravdovým průlomem při ochraně společnosti před zvláště nebezpečnými pachateli sexuální trestné činnosti.

Tito lidé byli doposud umisťováni do psychiatrických léčeben, jejichž zabezpečení je nedostatečné.

Tuto problematiku stále provází velké množství předsudků a zkreslených informací. Jako u každé jiné trestné činnosti je prevence, informovanost a správná léčba tou nejlepší ochranou společnosti.

10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

- 1.EPOCHA, RF HOBBY s.r.o., Praha, 02/ 2008, ISSN 1214-9519
- 2.KONRÁD, Z, PORADA, V, *Metodika vyšetřování vybraných druhů trestných činů*, Praha: 1. Vyd., Armex Publishing, s. r. o., 2006
- 3.KONRÁD, Z, SUCHÁNEK, J, *Vybrané kapitoly úvodu do kriminalistiky a kriminalistické techniky*, 2. vyd., Praha: Armex Publishing s. r. o., 2004, ISBN 80-86244-06-7
- 4.LEWIS, L, *Historie trestu*, Praha: 1. České vyd., Svojka & CO., 2004 ISBN 80-7352-021-4
- 5.NĚMEC, J, *Vybrané problémy kriminalistické taktiky*, 2. vyd., Praha: Armex Publishing s. r. o., 2005, ISBN 80-86244-05-9
- 6.PROTIVINSKÝ, M, KLVAŇA, K, *Základy kriminalistiky*, Praha: 1. Vyd., Armex Publishing s. r. o., 2006, ISBN 80-86 795-11-X
- 7.STRAUS, J, *Kriminalistická metodika*, Plzeň: 1. vyd., Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2006, ISBN 80-86898-66-0
- 8.STRAUS, J, *Kriminalistická taktika*, Plzeň: 1. vyd., Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2005, ISBN 80-86898-40-7
- 9.STRAUS, J, *Kriminalistická Technika*, Plzeň: 1. vyd., Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2005, ISBN 80-86244-06-7
- 10.Šíma, A, *Občanské právo Hmotné*, 1. vyd., Praha: Armex Publishing s. r. o., 2002, ISBN 80-86244-27-X
- 11.*Trestní zákon, trestní řád, přestupky*, Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-994-8

12.WEISS, P, *Sexuální deviace*, 1. vyd., Praha: Portál, s.r.o., 2002, ISBN 80-7178-634-9

13.WEISS, P, *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*, 1. vyd., Praha: Grada Publishing, s.r.o., 2004, ISBN 80-7169-795-8

14.WEISS, P, ZVĚŘINA, J, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, 1. vyd., Portál, 2001, ISBN 80-7178-558-X

15.ZAPLETAL, J, NOVOTNÝ, O, *Kriminologie*, 2. vyd., Praha: ASPI Publishing, s. r. o., ISBN 80-7357-026-2

16.ZELENKA, P, *Vybrané kapitoly z ústavního práva*, 2. vyd., Praha: Armex Publishing s. r. o., 2000, ISBN 80-86244-09-1

Elektronické zdroje:

1.Informační studie, Sexuální obtěžování na pracovišti v České republice [online], [cit.25.1.2009]. Dostupný na :

WWW:<http://st.vse.cz/~XDU104/informacni_studie.doc

2. Statistika přehledu kriminality za rok 2008 [online], [cit. 25.1.2009], Dostupný na:

WWW:<<http://www.policie.cz/web-informacni-servis-statistiky.aspx>

Další zdroje:

1.Rozhovor se zastupujícím primářem MUDr. Vladimírem Šupinou, Psychiatrická léčebna Dobřany, 16. 4. 2009

2.Rozhovor s primářem MUDr. Václavem Fitem, Psychiatrická léčebna Dobřany, 16.4.2009

3.Rozhovor s anonymním pacientem X, Psychiatrická léčebna Dobřany, 16.4.2009

4.Rozhovor s anonymním pacientem Y, Psychiatrická léčebna Dobřany, 16.4.2009

11. ABSTRAKT

KOZÁKOVÁ, E, Pachatelé sexuálních Deliktů : bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií o. p. s., 2009, s. 41
Doc. Mgr. Eva Saunders, Dr.

Klíčová slova: Sexuální delikt, sexuální deviace, kriminologie, psychiatrická léčebna, právo, léčba

Bakalářská práce se zabývá problematikou sexuálních deliktů včetně jejich pachatelů. Zabývá se pohledem na sexuální delikt z hlediska historicko kulturního. Práce poukazuje na rozdílné přístupy a pohledy na sexuální delikt a jeho společenskou nebezpečnost v různých socio-kulturních společenstvích. V bakalářské práci jsou rozebrány postupy při pátrání po pachatelích sexuálních deliktů, drobně jsou zhodnoceny typy a osobnosti pachatelů. Práce se zaměřuje na problematiku deviantních pachatelů, obsahuje popis jednotlivých sexuálních deviací, uvádí možnosti léčby a možného návratu těchto pachatelů do společnosti. Práce se zabývá faktory přispívajícími ke spáchání deliktu. V práci je rozebrán fakt, že ne každý sexuální deviant musí být nutně pachatelem sexuálního deliktu a naopak většina pachatelů tohoto druhu trestné činnosti jsou pachatelé nedeviantní. Práce rozebírá nedostatečné zabezpečení psychiatrických léčeben a tím i malou ochranu společnosti před pachateli umístěnými do ochranné léčby.

12. ABSTRAKT

KOZÁKOVÁ, E.: Sex Delinquency Offenders: a bachelor thesis. České Budějovice : College of European and Regional Studies, 2009, s.41, Supervisor: Doc. Mgr. Eva Saunders, Dr.

Keywords: Sex delinquency, sex deviation, kriminology, history, mental house, law, medication

This Bachelor thesis addresses the issues concerning sexual torts, including their perpetrators. Historical and cultural point of view is included. The thesis points out the different approaches and general view in various socio-cultural communities. In addition, the Bachelor thesis explains how to proceed when investigating sexual torts. The thesis closely examines different types and personalities of different perpetrators. The thesis examines questions concerning deviants, it provides explanation regarding particular sexual deviations, and it mentions possible treatments for deviants and their likelihood of coming back to normal life. The thesis also addresses various factors contributing to committing a tort. The thesis provides a thorough explanation of the fact that not every sexual deviant must be the perpetrator of sexual tort and vice versa; most perpetrator of this kind of criminal activity are perpetrators that are not deviant. This thesis talks about the insufficient security of mental homes and it points out that very little is being done to protect the society from perpetrators placed in these mental homes for compulsory treatment.

Policejní prezidium ČR

Zpracováno: 13.1.2009

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1.1.2008 do 31.12.2008

Sestava 1 VÚSC

Česká republika

Strana č.: 1

Počet listů: 4

TSK	Název	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stíháno, vyšetřováno osob				Škody v tis. Kč	
			Počet	Doda- tečně	Alko- hol	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Celkem	Zajištěno
101	Vraždy loupežné	21	17	2	4	11	1	1	2	27	10	0	2	674	0
102	Vraždy sexuální	7	7	1	1	6	0	0	0	7	5	0	0	0	0
103	Vraždy motiv. osob. vztahy	94	92	1	40	32	0	3	3	96	33	0	3	0	0
104	Vraždy na objednávku	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
105	Vraždy novorozence matkou	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
106	Vraždy ostatní	79	58	5	20	29	2	2	4	62	21	4	2	200	0
101-106	Vraždy celkem:	202	174	9	65	78	3	6	9	193	69	4	7	874	0
111	Usmrcení lidského plodu-§227	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
112	Usmrcení lidského plodu-§228	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
121	Opuštění dítěte	13	9	1	0	3	0	0	0	11	3	0	0	0	0
122	Únos	8	5	1	0	1	1	0	1	6	1	1	0	0	0
131	Loupeže	4 515	1 966	269	165	1 174	260	454	645	2 437	983	295	384	126 773	3 397
132	Loupeže na finančních institut.	126	38	26	1	41	0	1	1	45	21	0	2	11 870	475
141	Násilí na veř. čin. mimo pol.	109	87	7	33	58	0	0	0	86	48	0	0	62	0
142	Násilí na veř. čin. - policistovi	565	520	14	227	266	1	21	22	468	217	1	22	547	0
143	Násilí na veř. čin. - obec. pol.	212	192	5	87	99	2	4	6	193	90	0	3	53	0
151	Úmyslné ublížení na zdraví	5 397	3 677	478	990	1 573	108	285	384	4 364	1 547	119	281	3 135	0
161	Rvačky	16	10	0	5	9	0	3	3	65	23	0	5	166	0
171	Násilí a vyhrož. proti skup. ob.	91	63	9	22	34	1	0	1	67	27	2	0	378	0
172	Braní rukojmí	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
173	Nebezpečné vyhrožování	1 751	1 414	90	381	661	17	36	53	1 230	482	15	28	1 350	0
181	Vydírání	1 279	902	86	58	481	71	79	144	913	357	70	81	76 496	43
182	Omez. a zbavení os. svobody	326	174	22	22	76	9	11	20	173	56	17	8	0	0
183	Porušování domovní svobody	2 118	1 172	68	166	664	23	56	74	1 120	540	25	35	5 027	10
184	Neopr.zás.do práva domu, bytu...	441	299	24	5	127	0	0	0	357	129	0	0	2 494	0
185	Týrání svěžené osoby	164	108	6	3	39	0	0	0	118	35	0	0	0	0
186	Týrání osoby žijící ve spol. obydlí	522	424	40	95	186	2	1	3	400	159	2	0	0	0
187	Omezování svobody vyznání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
188	Útisk	11	4	1	0	2	1	0	1	3	1	1	0	440	0
189	Porušování svob.sduž. a shrom.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
190	Ostatní násilné trestné činy	7	1	1	0	2	0	1	1	3	2	0	1	0	0
101-190	Násilné činy celkem:	17 875	11 239	1 158	2 325	5 575	499	958	1 368	12 252	4 790	552	857	229 665	3 925
201	Znásilnění	529	361	37	89	176	9	28	37	345	145	9	32	167	0
211	Pohlavní zneužívání v závislosti	76	61	5	1	23	0	1	1	59	21	0	1	0	0

Příloha I.

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1.1.2008 do 31.12.2008 Česká republika														Strana č.: 2	
TSK	Název	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stíháno, vyšetřováno osob				Skody v tis. Kč	
			Počet	Doda- tečně	Alko- hol	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Celkem	Zajištěno
212	Pohlavní zneužívání ostatní	716	560	32	21	125	71	121	192	527	98	68	105	1	0
213	Komerč.forma sex.zneuž.v závisl.	3	3	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
214	Komerč.forma sex.zneuž. ostatní	7	6	0	0	1	1	0	1	3	1	0	1	0	0
231	Ostatní pohlavní úchytky	159	95	4	16	46	3	3	6	71	34	1	2	6	0
241	Ohrožování mravností	77	41	8	0	12	9	1	10	36	5	6	4	0	0
251	Ohrožování pohlavní nemocí	3	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
252	Ublížení na zdravý pohl. nem.	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
253	Ubl. na zdr. pohl. nem. z nedb.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
271	Kuplířství	52	43	1	0	22	0	1	1	88	22	0	1	0	0
280	Soulož mezi přibuznými	3	3	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
281	Obchodování s lidmi	29	11	1	0	5	0	0	0	22	8	0	0	0	0
290	Ostatní mravnostní trestné činy	24	16	1	0	3	0	0	0	8	2	0	0	0	0
201-290	Mravnostní činy celkem:	1 680	1 202	89	127	416	93	155	248	1 166	337	84	146	174	0
311	Krádeže vloupáním do obch.	3 982	860	153	50	705	60	155	193	641	349	45	83	208 761	1 706
312	Krádeže vloup. do výkl. skříní	283	78	8	9	45	9	20	24	82	30	7	15	10 610	64
321	Kr. vl. do restaurací a hostinců	2 582	598	80	24	458	21	95	104	440	227	14	58	74 370	423
322	Kr. vl. do bytovacích objektů	690	92	22	2	74	2	3	5	78	42	4	6	272 356	13
323	Krádeže vloupáním do kiosků	1 125	343	40	17	231	47	97	129	312	122	45	68	25 802	90
324	Kr. vl. do jíd.záv.kuch.strav.zař.	104	22	2	3	14	1	6	7	21	12	0	3	3 136	1
331	Kr. vl. do obj. st. um. př.-ne 332	39	5	0	0	4	0	0	0	6	4	0	0	2 401	4
332	Kr. vl. do kult. objektů - ne 331	110	22	0	2	21	0	1	1	14	13	0	0	4 784	141
341	Kr. vl. do pokl. a panc. skříní	159	42	15	0	30	2	0	2	25	11	2	1	57 482	5 263
350	Kr. vl. do výpočet. středisek	7	2	0	0	2	0	0	0	1	1	0	0	1 277	0
351	Krádeže vloupáním do škol	681	163	36	6	138	28	32	53	128	56	32	23	14 986	187
371	Krádeže vloupáním do bytů	4 477	934	172	16	756	48	127	164	705	363	47	94	237 651	606
372	Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	5 068	1 257	177	32	1 055	69	159	197	770	390	75	108	113 656	398
373	Kr. vl. do rodinných domků	4 634	901	152	19	692	50	137	169	803	412	51	105	296 643	2 348
390	Kr. vl. do ostatních objektů	29 440	4 570	614	81	3 609	212	594	728	4 016	2 147	241	488	1 253 700	7 028
311-390	Krádeže vloupáním celkem:	53 381	9 889	1 471	261	7 834	549	1 426	1 776	8 042	4 179	563	1 052	2 577 615	18 272
411	Krádeže kapesní	18 188	1 042	162	55	643	120	160	275	900	459	80	107	102 945	683
412	Krádeže při pohlavním styku	7	4	0	1	1	0	0	0	2	0	0	0	73	12
413	Krádeže jiné na osobách	9 604	904	152	48	517	105	194	287	809	361	89	137	103 583	584
421	Krádeže mezi zaměst. na prac.	141	35	4	0	16	0	5	5	36	14	0	5	1 974	24
431	Krádeže mot. voz. dvoustopých	18 011	2 643	432	314	1 782	92	428	498	1 973	937	64	278	2 512 905	18 721
432	Krádeže mot. voz. jednostop.	782	202	19	13	95	29	68	89	184	68	23	50	45 734	894
433	Krádeže věci z automobilů	49 430	3 478	443	43	2 956	134	267	377	1 872	1 235	38	114	1 294 117	2 185
434	Krádeže součástek mot. voz.	6 450	585	65	4	440	13	36	44	408	227	11	21	173 225	332
435	Krádeže jízdních kol	5 256	801	52	17	687	12	52	63	361	233	11	30	79 978	748
441	Krádeže domácího zvířectva	114	13	1	0	10	1	0	1	9	4	2	0	2 941	0
451	Krádeže v bytech	4 040	1 550	222	43	899	54	209	260	1 479	660	48	177	149 533	1 432
461	Kr. věci na nádražích	186	41	3	1	36	1	7	8	35	24	1	5	6 248	31
462	Kr. věci během jízdy v DP	227	5	4	0	2	0	1	1	4	1	0	1	2 992	1

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1.1.2008 do 31.12.2008 Česká republika														Strana č.: 3	
TSK	Název	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stíháno, vyšetřováno osob				Škody v tis. Kč	
			Počet	Doda- tečně	Alko- hol	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Celkem	Zajištěno
471	Kr. v obj. se starož. a um. před.	45	10	1	1	8	1	3	3	16	7	1	2	8 505	100
480	Krádeže v jiných objektech	24 641	9 605	708	328	8 049	125	527	633	9 368	6 859	123	363	682 484	14 636
490	Krádeže ostatní	10 170	2 312	251	51	1 761	46	206	241	2 339	1 390	59	149	384 299	3 213
411-490	Krádeže prosté celkem:	147 292	23 230	2 519	919	17 902	733	2 163	2 785	19 795	12 479	550	1 439	5 551 536	43 596
511	Podvod	4 745	1 997	587	4	1 388	6	52	58	1 837	884	4	15	888 755	312
521	Zpronevěra	1 273	735	167	4	416	1	16	17	819	352	0	10	171 153	142
530	Neoprávněné užívání cizí věci	232	95	16	11	49	5	13	18	74	23	5	10	10 884	0
588	Zatajení věci	1 073	335	33	10	103	11	22	33	381	99	11	21	41 745	127
589	Poškození cizí věci	11 351	1 511	176	414	602	104	152	249	1 640	440	162	171	332 277	5
590	Ostatní majetkové trestné činy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
311-590	Majetkové činy celkem:	219 347	37 792	4 969	1 623	28 294	1 409	3 844	4 936	32 588	18 456	1 295	2 718	9 573 965	62 454
611	Výtržnictví	2 843	2 160	175	788	1 058	73	152	218	2 656	1 029	83	169	8 335	11
612	Výtrž. na sport. a veřej. akcích	46	36	4	11	18	0	2	2	57	19	0	2	483	0
613	Sprejerství	4 167	1 014	70	67	169	268	360	594	1 320	124	366	420	57 260	0
630	Podáv. anabol. látek mládeži	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
631	Ohrož. mravní vých. mládeže	868	694	64	10	373	0	5	5	870	408	0	2	0	0
632	Podávání alk. nápojů mládeži	52	42	5	10	6	2	9	11	43	5	1	11	0	0
633	Obchodování s dětmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
634	Nedovolené překročení st. hr.	72	32	4	0	10	0	0	0	57	20	0	0	0	1 384
635	Ned.vyr. a d.psych.l. a jedů pro J	2 364	1 997	113	15	1 068	89	144	232	1 830	801	70	137	0	839
636	Šíření toxikománie	37	30	0	0	2	9	10	19	28	0	7	10	0	0
637	Zneuž. pravomoci veř. činitele	154	97	0	0	1	0	0	0	88	0	0	0	222	0
639	Neoprávněné nakl. s os. údaji	44	20	2	0	3	0	0	0	16	2	0	0	0	0
640	Maření úkolu veř.činitele z nedb.	11	9	1	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0
641	Ned.vyr. a d.psych.l. a jedů pro S	411	343	21	3	188	0	17	17	278	129	0	8	0	0
642	Ned.vyr. a d.psych.l. a jedů pro V	229	197	14	1	145	0	3	3	160	95	0	1	0	0
651	Požáry	964	123	13	10	34	21	13	32	121	25	27	7	956 939	23
652	Výbuchy	14	4	4	0	2	0	0	0	9	1	0	0	17 686	0
662	Nedovolené ozbrojování	446	354	21	12	128	1	6	7	276	69	3	5	465	0
663	Maření výkonu úředního rozh.	5 324	4 991	138	435	3 397	25	315	339	4 254	2 727	21	167	10 464	0
664	Překup. a převchov. - podřlnictví	815	692	12	9	374	12	47	58	565	263	12	37	0	0
611-664	Ostatní krim. činy celkem:	18 861	12 835	661	1 371	6 976	500	1 083	1 537	12 640	5 717	590	976	1 051 854	2 257
721	Nadržování	25	23	1	1	9	0	0	0	22	8	0	0	0	0
730	Veškeré nehody -úmyslné	6	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	55	0
731	Dopr. nehody silniční - nedbal.	10 561	8 614	750	4 180	1 615	32	214	246	9 074	1 482	29	176	619 075	0
732	Dopr. nehody letecké - nedbal.	12	7	1	1	0	0	0	0	8	0	0	0	4 106	0
733	Dopr. nehody vodní - nedbal.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
741	Železniční nehody - nedbal.	22	17	0	1	1	0	0	0	19	1	0	0	189 718	0
742	Neh. komb. - žel.-sil. - nedbal.	56	44	5	7	6	0	0	0	50	6	0	0	16 891	0
750	Ublíž. na zdr. z nedbal.-prac.úr.	178	114	17	5	9	0	0	0	148	10	0	0	1 197	0
751	Ublíž. na zdr. z nedbal.-ostatní	373	169	30	7	32	8	6	14	223	32	7	6	2 226	0
762	Poškození věřitele	18	9	6	0	3	0	0	0	16	3	0	0	120 295	0

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1.1.2008 do 31.12.2008 Česká republika															Strana č.: 4	
TSK	Název	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stíháno, vyšetřováno osob				Škody v tis. Kč		
			Počet	Doda- tečně	Alko- hol	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Celkem	Zajištěno	
763	Zvýhodňování věřitele	9	3	0	0	2	0	0	0	3	2	0	0	2 682	0	
771	Ohrožení pod vl. náv. l., opilství	11 507	11 113	197	10 746	3 279	0	40	40	10 435	2 794	0	19	25 401	0	
772	Zanedbání povinné výživy	10 118	10 063	10	11	5 852	0	0	0	9 183	5 224	0	0	0	0	
781	Ohrožení bezp. VDP, civ. pl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
782	Sdělení nepravdivé informace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
783	Zavečení VDP do ciziny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
784	Týrání zvířat	39	24	3	3	8	1	0	1	29	8	4	0	61	0	
785	Šíření poplašné zprávy	273	91	6	10	34	11	25	35	77	20	11	21	0	0	
786	Zločinné spolčení	3	2	0	0	1	0	0	0	14	2	0	0	0	0	
787	Hanobení nár., přesvědč. a rasy	41	27	2	9	11	3	2	5	24	8	3	1	0	0	
788	Podněcování k nár. a ras. nenáv.	11	6	1	0	2	0	1	1	8	1	0	1	0	0	
789	Podpora a propagace hnutí	111	63	7	15	29	3	5	8	85	28	1	4	0	0	
790	Ostatní trestná činnost	20 161	18 498	383	2 287	9 914	159	1 242	1 398	16 272	8 240	103	949	312 935	0	
721-790	Zbývající kriminalita celkem:	53 524	48 889	1 419	17 283	20 808	217	1 535	1 748	45 691	17 869	158	1 177	1 294 642	0	
801	Tr.č. proti př. o nekalé soutěži	23	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	168 866	0	
803	Neoprávněné podnikání	133	82	13	0	32	0	1	1	86	28	0	0	29 013	85	
806	Poškozování spotřebitele	6	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	471	0	
807	Pašování a krácení cla	4	4	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1 404	0	
808	Zkresl. údajů o stavu hosp.a jm.	257	190	24	0	61	0	0	0	170	49	0	0	280 778	0	
809	Poruš. závaz. práv. hosp. styku	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	127 000	0	
810	Poruš. povin.v řízení o konkur.	90	60	12	0	22	0	0	0	63	17	0	0	52 722	0	
811	Poruš. pov. při správě ciz. maj.	173	80	12	0	13	0	0	0	119	12	0	0	2 991 719	0	
812	Krádež	610	495	26	2	214	0	4	4	589	196	0	3	150 425	1 647	
813	Neoprávněné užívání cizí věci	6	2	2	0	2	0	0	0	4	2	0	0	4 375	0	
814	Pošk. cizí věci	17	5	1	1	3	0	0	0	3	1	0	0	357	0	
815	Podv. proti soc. zab. a nem. p.	506	408	28	0	116	0	0	0	443	115	0	0	23 019	0	
816	Ochrana měny	2 399	157	124	3	170	8	24	31	208	60	9	38	103 636	2	
817	Padělání známek a kolků	18	4	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	51	0	
819	Krácení daně	725	363	87	1	131	0	0	0	515	119	0	0	6 410 370	5 880	
820	Zneuž. pravomoci veř. činitele	74	34	1	0	3	0	0	0	43	2	0	0	203 376	0	
821	Úplatkářství - přijímání úplatku	46	29	0	0	2	0	0	0	30	1	0	0	0	0	
822	Poškozování věřitele	178	96	15	0	27	0	0	0	123	24	0	0	684 150	0	
823	Paděl. a pozměň. veř. listiny	533	354	30	3	142	0	2	2	270	81	0	3	25 067	68	
824	Nedov. vyr. a drž.st.peč. a úř.raz.	9	5	0	0	4	0	0	0	1	0	0	0	2	0	
825	Ohrožování zdraví závad. potr.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
826	Vystavení neprav. potvrzení	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
827	Neoprávněné užívání mot. voz.	71	46	4	7	19	0	1	1	31	13	0	0	3 904	0	
828	Poruš. tajemství doprav. zpráv	20	10	0	0	0	0	1	1	5	0	0	0	0	0	
829	Zpronevěra	3 368	2 279	276	13	940	0	2	2	2 348	818	0	1	1 288 241	2 771	
830	Podvod	4 840	2 602	457	4	1 281	1	7	8	2 810	1 060	0	9	3 882 529	150 715	
831	Plet. při veř. soutěži a dražbě	14	3	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	
832	Poruš. př. o nakl. s k. zb. a t.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od **1.1.2008 do 31.12.2008** Česká republika Strana č.: 5

TSK	Název	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stiháno, vyšetřováno osob				Škody v tis. Kč	
			Počet	Doda- tečně	Alko- hol	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Celkem	Zajištěno
833	Zneuž. informací v obch. styku	40	17	4	0	2	0	0	0	24	2	0	0	165 645	0
834	Neoprávněné provozování loterie	7	4	0	0	2	0	0	0	4	2	0	0	2 390	0
835	Poruš. předp. o nálepkách	37	33	0	0	3	0	0	0	30	3	0	0	3 268	72
836	Neoprávněné nakl. s os. údaji	19	13	1	0	1	0	0	0	6	1	0	0	0	0
837	Ostatní tr. činy proti měně	11	9	0	0	1	6	0	6	4	1	1	0	14	8
838	Neoprávněné držení plat. karty	7 833	1 156	181	21	680	44	93	132	1 026	444	29	71	51 278	12
839	Por. př. o zahr. ob. s voj. mat.	3	1	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	76	0
840	Rozkr. přepr. zás. - železnič.	25	0	2	0	1	0	1	1	2	0	0	1	424	0
841	Rozkr. přepr. zás. - poštovních	35	15	1	0	4	0	0	0	13	3	0	0	868	5
842	Rozkr. přepr. zás. - silničních	226	21	5	0	7	0	0	0	21	4	0	0	7 374	7
843	Rozkr. přepr. zás. - leteckých	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 495	0
844	Rozkr. přepr. zás. - lodních	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
845	Maření úkolu veř.činitele z nedb.	7	4	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
846	Úplatkářství - podplácení	99	86	2	24	22	0	0	0	51	10	0	0	220	0
847	Úplatkářství - nepřímé	5	4	0	1	1	0	0	0	4	1	0	0	0	0
848	Zvýhodňování věřitele	106	69	5	0	12	0	0	0	65	10	0	0	323 195	0
849	Pletichy při řízení konk. a vyr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
850	Ohr. pošk. život. prostř. - úmysl.	26	10	3	0	6	0	0	0	14	6	0	0	34 832	0
851	Ohr. pošk. život. prostř. - nedbal.	15	4	0	0	1	0	0	0	4	1	0	0	447	0
852	Předlužení	28	19	5	0	3	0	0	0	23	2	0	0	32 942	0
855	Nedovolená výr.rad.mat.	1	1	2	0	1	0	0	0	3	1	0	0	0	0
860	Podílnictví	45	36	0	0	19	0	1	1	28	14	0	0	0	0
861	Por. práv k ochranné známce	293	248	11	0	26	2	4	6	274	20	0	5	24 216	2 917
862	Por. průmyslových práv	15	12	1	0	0	0	0	0	11	0	0	0	124	0
863	Por. autorského práva	459	216	29	0	28	3	5	8	204	21	1	6	32 653	0
864	Zastření původu věci	37	17	0	0	11	0	0	0	19	9	0	0	10 105	10 281
865	Pošk. a zneuž. záz. na nos. infor.	51	15	2	0	3	0	2	2	15	1	2	0	8 857	0
866	Provoz. nepoctivých her a sáz.	3	3	1	0	2	0	0	0	4	2	0	0	0	0
870	Havárie a provoz. poruch. - úmysl.	15	9	0	0	1	0	0	0	9	1	0	0	964	0
871	Havárie a provoz. poruch. - nedbal.	5	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	38	0
880	Pojistný podvod	408	303	37	1	89	0	1	1	468	96	0	0	92 409	1
881	Úvěrový podvod	7 263	5 557	875	10	2 836	0	4	4	6 784	2 737	0	2	1 937 829	617
885	Nesplnění ozn. povín. v daň. říz.	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
886	Neodved. daně pojist. a přísp. ...	753	428	87	0	91	0	0	0	433	67	0	0	269 754	0
890	Ostatní hosp. trestné činy	465	296	25	3	103	1	0	1	265	91	2	1	35 699	12
801-890	Hospodářské činy celkem:	32 474	15 921	2 395	93	7 140	65	153	212	17 691	6 148	44	140	19 473 591	175 100
901	Vojenské trestné činy	29	27	1	4	5	0	0	0	24	4	0	0	2 000	0
902	Trestné činy proti ústav. zřízení	9	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
101-664	Obecná kriminalita celkem:	257 763	63 068	6 877	5 446	41 261	2 501	6 040	8 089	58 646	29 300	2 521	4 697	10 855 658	68 636
101-902	CELKOVÁ KRIMINALITA:	343 799	127 906	10 692	22 826	69 214	2 783	7 728	10 049	122 053	53 321	2 723	6 014	31 625 891	243 736
SOUČTOVÉ ŘÁDKY:															
>>	Kult. objekty - TSK 331,332,471	194	37	1	3	33	1	4	4	36	24	1	2	15 690	245

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1.1.2008 do 31.12.2008 Česká republika Strana č.: 6															
TSK	Název	Zjištěno	Objasněno		Spácháno skutků					Stíháno, vyšetřováno osob				Škody v tis. Kč	
			Počet	Doda- tečně	Alko- hol	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Děti 1-17 let	Celkem	Reci- divisté	Nezletilí 1-14 let	Mladiství 15-17 let	Celkem	Zajištěno
>>	Drogy - TSK 635,641,642	3 004	2 537	148	19	1 401	89	164	252	2 268	1 025	70	146	0	839
>>	Úplatkářství - TSK 821,846,847	150	119	2	24	25	0	0	0	85	12	0	0	220	0
>>	Pošk.věf. HK - TSK 822,848,849	284	165	20	0	39	0	0	0	188	34	0	0	1 007 345	0
588-590	Ost. maj. TČ - TSK 588,589,590	12 424	1 846	209	424	705	115	174	282	2 021	539	173	192	374 022	132
>>	Zneuž.prav.věf.čin.TSK 637,640	165	106	1	0	1	0	0	0	100	0	0	0	222	0
131-132	Loupeže - TSK 131 až 132	4 641	2 004	295	166	1 215	260	455	646	2 482	1 004	295	386	138 643	3 872
>>	Kr.vl. do pohost.zař-TSK 321,324	2 686	620	82	27	472	22	101	111	461	239	14	61	77 506	424
>>	Kr.vl. do bytů - TSK 371, 373	9 111	1 835	324	35	1 448	98	264	333	1 508	775	98	199	534 294	2 954